

Bemærkninger

Til nr. 1

I lovforslagets § 1, nr. 28, vedrørende lokalnævnets sammensætning er der ved en korrekturfejl anført »5 medlemmer valgt af Lagtinget blandt dets medlemmer« i stedet for som foreslået af Lagtinget 4 medlemmer.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og §§ 2-6
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om kapitaltilførselsafgift. (Refusion af afgift til Grønland).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).

(Fremsat 14/1 88. Første behandling 27/1 88. Betænkning 12/2 88).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 25:

Forespørgsel til kultur- og kommunikationsministeren:

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om det hidtidige forløb af moderniseringsplanens gennemførelse inden for P & T for så vidt angår besparelser, rationaliseringer, beskæftigelsesvirkninger og udlægning af arbejdsopgaver til private virksomheder, samt hvilken grad af medindflydelse medarbejderne har haft på disse forhold?«

Af Ole Henriksen (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 10/12 87. Fremme af forespørgslen vedtaget 16/12 87).

Begrundelse

Ole Henriksen (SF):

Det er jo en lang tekst, men det er jo også et stort foretagende, vi skal beskæftige os med. Forespørgslen drejer sig nemlig om en af statens største arbejdspladser. Der er ca. 39.000 ansatte, der er en omsætning på ca. 12 mia. kr., og der er inden for P&T i hvert fald i 1986-regnskabet et overskud på 2 mia. kr., og det er 2 mia. kr., der stort set også går ned i statskassen, ligesom andre skattekroner gør det.

Når SF har valgt specielt at tage temperaturen på Post- og Telegrafvæsenet, skyldes det, at vi i forbindelse med den trafikpolitiske redegørelse, som vi havde her i Tinget i foråret 1987 – det var dengang, P & T hørte under Ministeriet for Offentlige Arbejder – fik en generel debat om alle de øvrige områder, som har med trafik at gøre, men manglede hele P & T-området. Da var vi flere, der talte sammen om, at man egentlig senere burde vende tilbage til spørgsmålet

[Ole Henriksen]

for at få en redegørelse om, hvad der egentlig rører sig inden for P & T.

Nu er det jo flyttet til Kultur- og Kommunikationsministeriet – og det synes jeg er en god idé – så jeg mener, det er på sin plads, at vi nu får en debat om dette store område.

En anden væsentlig årsag til forespørgslen er, at P & T med sine mangeartede aktiviteter er meget vanskeligt at overskue, ikke bare for os herinde i Folketinget, men i høj grad også for borgerne, som jo er brugerne.

Det, de fleste kender til, er jo, at posttaksterne stiger. De er faktisk fordoblet fra 1980 til 1986. Det er en periode, hvor lønmodtagernes realløn kun steg med 1 pct. Og så kender man jo fra de mange brochurer, som postvæsenet udsender, det smilende postbud, men det er sjældent, at man møder disse postbude med smil på læben ude på gaden i dag. Men i brochurerne kender vi dem, og det har vel sin forklaring i de meget omfattende rationaliseringer, der er i gang, og som allerede nu har medført et enormt arbejdspress på flere af personalegrupperne, specielt inden for postsidens.

De færreste kan jo vide, at når postbudet i det virkelige liv ikke smiler så meget, som vi ser det i brochurerne, så er det måske, fordi hans rute er målt op med skridttæller og med stopur, der måler i hundrededele af sekunder, og noget lignende er jo også tilfældet for mange af de personalegrupper, som sidder i baglandet inde i postvæsenet.

Jeg skal senere vende tilbage til disse rationaliseringsarbejder eller moderniseringer, som man ynder at kalde dem. Forespørgslen dækker nemlig en lang række andre spørgsmål, og den lyder som følger:

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om det hidtidige forløb af moderniseringsplanens gennemførelse inden for P & T for så vidt angår besparelser, rationaliseringer, beskæftigelsesvirkninger og udlægning af arbejdsopgaver til private virksomheder, samt hvilken grad af medindflydelse medarbejderne har haft på disse forhold?«

Besvarelse

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Moderniseringsplanen i P & T rummer en lang række opgaver, som hver for sig gennemføres inden for et planlagt forløb. Målsætning-

gen for de enkelte opgaver og det forventede resultat fremgår af den redegørelse til Folketinget om regeringens program for modernisering af den statslige administration, som regeringen gav i februar 1986. Moderniseringsplanerne blev gennemgået og justeret i løbet af 1986-87, og resultatet heraf blev fremlagt for Folketinget i februar 1987 som bilag til den såkaldte midtvejsredegørelse.

Moderniseringsplanen i P & T tager sit udgangspunkt i de væsentlige omstillingsinitiativer, som er foregået siden starten af 1980'erne. De besparelser og den produktivitetfremgang, som er opnået inden for de enkelte områder, har i stor udstrækning haft sammenhæng med de øvrige dele af omstillingen i P & T, og for mange aktiviteter vedkommende har gennemførelsen været en forudsætning for opnåelsen af rationaliseringer på andre områder.

Organiseringen af postsektoren i P & T er siden 1985 ændret væsentligt – med det formål at etablere en organisation, der bedre end tidligere kan tilgodese kundernes behov for billige og tidssvarende tjenesteydelser af høj kvalitet.

Den ændrede organisation indebærer, at antallet af administrative hovedniveauer er reduceret til to. De tidligere postregioner er nedlagt, og postsektoren består i dag af Postlinien og ca. 35 postkredse, der tilsammen omfatter alle landets posthuse. Postlinien vil senere blive etableret som en P & T-statsvirksomhed på samme måde som Postgiro, der blev etableret som en P & T-statsvirksomhed uden for Generaldirektoratet den 1. januar 1988.

Uden for Generaldirektoratet er der desuden i 1987 dannet særskilte resultatcentre for P & T's anlægs- og forsyningsvirksomhed, postvæsenets EDB-systemudvikling og postsektorens uddannelsesvirksomhed. Formålet med resultatcentrenes etablering er bl.a. at sikre et grundlag for sammenligning mellem prisen og kvaliteten på P & T's ydelser og ydelser andre steder fra, bl.a. fra private firmaer.

Der er i forbindelse med omorganiseringen gennemført en omfattende udlægning, en omfattende delegering af opgaver og beføjelser, fra Generaldirektoratet. Derved er det lokale postkontors muligheder for at levere de tjenesteydelser, der efterspørges, blevet væsentligt forbedret.

Medarbejderne i P & T har været inddraget i moderniseringen af P & T's organisation i over-

[Kultur- og kommunikationsministeren]

ensstemmelse med cirkulæret om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner. P & T's overordnede planer behandles i P & T's hovedsamarbejdsudvalg, ligesom postsektorens planer vedrørende automatisering og mekanisering behandles i det teknologiuvalg, som er oprettet under hovedsamarbejdsudvalget. Herudover sker der en mere detaljeret behandling af postsektorens planer i Komiteen for Postsektoren, hvori personaleorganisationerne er repræsenteret.

For en række mere omfattende moderniseringsopgaver er der oprettet specielle komiteer og lign. for at sikre personaleorganisationernes deltagelse. Det gælder f.eks. i forbindelse med gennemførelse af rationaliseringsprojekter samt ved indførelse af postsektorens nye edb-baserede styre- og informationssystemer til varetagelse af administrative og driftsmæssige opgaver.

Et hovedområde for moderniseringen er tilvejebringelse af et tidssvarende produktionsapparat til sikring af en effektiv driftsafvikling, der gør det muligt for P & T at levere de tjenesteydelser, der efterspørges, til en konkurrencedygtig pris og i en konkurrencedygtig kvalitet. Derfor gennemføres der løbende nødvendige tilpasninger af P & T's driftsforhold. Det gælder f.eks. logistiksystemernes udformning og de administrative forretningsgange. I den forbindelse er der efter aftale med Dansk Postforbund fastsat nye arbejdstidsregler for medarbejdere i jernbaneposttjenesten, og der er gennemført en organisatorisk samling af styringen af transportfunktionerne i postvæsenet.

Ved disse tilpasninger indgår indførelsen af edb som en vigtig bestanddel, fordi denne teknologi muliggør administrative, planlægningsmæssige, driftsmæssige og kundemæssige forbedringer. Brugen af ny teknologi kan endvidere medvirke til at opnå et forbedret arbejdsmiljø for medarbejderne, bl.a. ved afskaffelse af gentagne og ensformige arbejdsoperationer og ved afskaffelse af særligt belastende fysiske arbejdsopgaver.

Der er for postsiden fastsat et årligt rationaliseringskrav på 1-2 pct. af driftsudgifterne, og det svarer til ca. 80 mio. kr. Den øgede effektivisering og produktivitet, som opnås ved moderniseringen af P & T's produktionsapparat, er medvirkende både til fastholdelse af konstante eller faldende realtakster for breve og til opnå-

else af konkurrencedygtige takster for tjenesteydelser, der udbydes i konkurrence med private firmaer. Dertil kommer, at en del af de målsatte rationaliseringsgevinster bliver stillet de berørte medarbejdere i udsigt allerede i forbindelse med planlægningen af aktiviteterne, og efter aftale med personaleorganisationerne udloddes rationaliseringsgevinsterne til de berørte medarbejdere, når resultaterne er opnået.

Et andet hovedområde for moderniseringen er tilpasning af eksisterende og nye tjenesteydelser, som svarer til kundernes i stigende grad forskelligartede behov for postal service. Jeg kan nævne som eksempler de nye tilbud om hastetjenester i form af kurerpost og jetpost. Derudover kan nævnes Privatgiro, som er et netop indført tilbud om automatisk betalingsformidling via postgiro, der udbyder betalingsformidlingstjenester uden tilknyttet bank- og sparekassevirksomhed.

Desuden kan som et andet eksempel nævnes indførelsen af Postens Erhvervspakker, som er et tilbud, der skal sikre P & T konkurrencedygtighed i forbindelse med befordring af pakker for erhvervslivet.

Et tredje hovedområde for modernisering er kundebetjeningen på posthusene. Moderniseringen har bl.a. medført indførelse af servicekasser, der muliggør alle typer af kundeekspeditioner ved samme ekspeditionssted. Moderniseringen har derudover betydet, at der på nogle posthuse dels er indført udvidede åbningstider, dels er foretaget flytning af åbningstiderne til de tidspunkter på dagen, hvor kundetilstrømningen er størst.

Endelig er der i Københavnsområdet sket en udskydelse af det tidspunkt, hvor kunderne på søndage kan aflevere breve i postkassen til omdeling om mandagen, og denne ordning vil efterhånden blive udbygget til at omfatte hele landet.

Som det fremgår, har moderniseringen nær sammenhæng med sikring af et fortsat eksistensgrundlag for P & T og dermed for hele landets betjening, hvad angår postale grundtjenester. Uanset dette har moderniseringen af P & T ikke medført afskedigelse af medarbejdere, idet medarbejdere, som bliver overtallige i forbindelse med konkrete moderniseringsaktiviteter, altid tilbydes anden beskæftigelse i takt med den naturlige afgang af medarbejdere andre steder i P & T.

[Kultur- og kommunikationsministeren]

Moderniseringsarbejdet i P&T har ikke medført overførsel af arbejdsopgaver fra P & T til private virksomheder; snarere har P & T i de senere år været tvunget til i form af konsulentbistand at købe særlig kvalificeret arbejdskraft hos private firmaer. Det gælder især på edb-området, hvor P & T ikke i dag har mulighed for at yde en markedsbestemt løn.

Så kan vi gå til telesektoren. Inden for telesektoren blev der i 1985 gennemført en samling af alle centrale styrelsesfunktioner, også hvad angår telefonselskaberne, i Generaldirektoratet. I sammenhæng hermed blev arbejdsdelingen i drifts- og anlægstjenesten ændret i overensstemmelse med en regeringsbeslutning fra januar 1986. Den blev stadfæstet ved den enstemmigt vedtagne lov fra maj 1986 om udfærdigelse af koncessioner på anlæg og drift vedrørende visse telekommunikationstjenester. Grundlaget for den ændrede arbejdsdeling var givet i en betænkning af februar 1985 fra det såkaldte Bernsteinudvalg, og den ændrede arbejdsdeling indebærer, at P & T skulle afgive en række opgaver og det dertil hørende personale til telefonselskaberne.

Der blev den 1. juni 1986 gennemført en række organisatoriske ændringer i P & T, herunder oprettelse af tre nye P & T-statsvirksomheder, og i den forbindelse gennemførtes en delegering af opgaver og beføjelser fra Generaldirektoratet til disse statsvirksomheder. Selve ændringen af arbejdsdelingen i telesektoren blev gennemført pr. 1. januar 1987.

I organisatorisk henseende er forholdene herefter tilrettelagt sådan, at Generaldirektoratet varetager de samlede departementale og styrelsesmæssige funktioner, og at de tre koncessionerede telefonselskaber, KTAS, Jydsk Telefon-Aktieselskab og Fyns kommunale Telefonselskab, samt P & T-statsvirksomheden Tele Sønderjylland varetager de regionale teleopgaver inden for hver sit geografiske område. P & T-statsvirksomheden Statens Teletjeneste varetager de statslige, udlandsvendte og landsdækkende teleopgaver, mens den anden P & T-statsvirksomhed, Teleinspektionen, varetager de løbende myndighedsopgaver vedrørende frekvensforvaltning, typegodkendelse, kontrol m.v.

Den 1. januar 1987 overførtes som nævnt de opgaver, som telefonselskaberne skulle overtage fra P & T, til selskaberne. Opgaverne omfat-

tede dels tjenesteansvaret og kundekontakten for de fleste af P & T's teletjenester, dels de regionale dele af telenettet. Denne opgaveoverdragelse indebærer, at ca. 1.000 medarbejdere fik tilbudt overgang til telefonselskaberne. De berørte personaleorganisationer har haft lejlighed til at fremkomme med synspunkter og forslag vedrørende de forhold, der var indeholdt i Bernsteinudvalgets kommissorium, og der har fra de personaleorganisationer, der repræsenterer den overvejende del af personalet på teleområdet, været bred tilslutning til den valgte organisering af telesektoren. Herudover har personaleorganisationerne deltaget i forhandlinger om de løn- og ansættelsesvilkår, som skulle gælde ved overførslen af personale fra P & T til telefonselskaberne. Denne overførsel blev baseret på frivillige aftaler med den enkelte ansatte, og der har ikke været tale om afskedigelse af personale i denne sammenhæng.

I moderniseringsplanen indgår nogle aktiviteter vedrørende yderligere liberalisering på teleområdet. I de senere år er bl.a. automatiske telefonsvarere, telefaxapparater og lavhastighedsmodemer blevet liberaliseret på denne måde, og mobiltelefoner hører jo også til og har hele tiden hørt til på det liberaliserede marked.

På telefonapparatområdet er der i 1986 gennemført en egentlig lovgivning. Det skyldes bl.a. et ønske om at tilvejebringe et egentligt lovgrundlag for indførelsen af en statslig typegodkendelsesordning for telefonapparater samt tilvejebringe muligheden for at straffe import og omsætning af ikketypegodkendte telefonapparater.

I forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget om telefonapparater blev en række forudsætninger for liberaliseringens gennemførelse i Danmark slået fast, bl.a. at loven om telefonapparater afhængigt af udviklingen i udlandet med hensyn til liberalisering tidligst måtte sættes i kraft af ministeren den 1. januar 1988 og da først efter drøftelse med de berørte fagorganisationer og med telefonfabrikkerne. Det forudsattes endvidere, at Folketingets Udvalg om Offentlige Arbejder – nu er det jo Kulturudvalget – holdtes underrettet, inden der blev taget skridt til yderligere liberalisering på området. Derfor venter jeg i overensstemmelse med dette, at jeg i løbet af meget kort tid kan fastslå et tidspunkt for liberalisering af telefonapparaterne, og det samme gælder en ende-

[Kultur- og kommunikationsministeren]

lig tidsplan for liberalisering af andet udstyr, der kan tilsluttes telenettet.

Liberaliseringen vil under alle omstændigheder skulle være tilendebragt i 1992, hvor EF's indre marked forudsættes etableret. Muligvis vil et direktiv pålægge medlemsstaterne liberalisering af terminaludstyr allerede inden da. Den 31. december 1991 har i den forbindelse været nævnt som seneste dato for gennemførelsen af en liberalisering.

Liberalisering af terminaludstyr og telefonapparater og andet udstyr, der kan tilsluttes nettet, vil føre til et friere forbrugsvalg for kunderne, og det formodes at få en gunstig indvirkning på udbud og prisdannelse. Også hvad angår netanvendelsen, er en liberalisering undervejs. Et forslag til retningslinjer for anvendelsen af det offentlige telenet, særlig hvad angår udbud af tillægstjenester, er udarbejdet. Forslaget vil give mulighed for en friere anvendelse af det offentlige telenet, og det er for tiden genstand for forhandlinger med en række interesserede parter. Der kan forventes truffet beslutning om de nævnte retningslinjers nærmere indhold i løbet af 1988, hvorefter mulighederne for en friere anvendelse af telenettet vil være til stede umiddelbart.

Af betydning for kunderne er det endvidere, at der i forbindelse med den ændrede arbejdsdeling på telekommunikationsområdet er sket en forenkling af forholdet til kunderne. De vil som hovedregel fremtidig kun skulle henvende sig ét sted.

Meningen med modernisering er, at landets borgere og erhverv skal stilles så godt som muligt, når det gælder udbud af post-, giro- og telekommunikationstjenester. På postsiden har man opnået en rimelig høj grad af driftssikkerhed i brev- og pakkebesørgelsen, samtidig med at en betydelig stigning i arbejdsproduktiviteten har givet grundlag for, at taksterne i de senere år har kunnet udvikle sig gunstigere for forbrugerne end priserne i almindelighed.

Også giroen er effektiviseret væsentligt, og udbudet af tjenester er forbedret.

På teleområdet har omlægningerne ført til en betydelig forenkling af administrationsstrukturen, hvilket er af stor betydning for gennemførelsen af den liberalisering af både terminal- og tjenesteområdet, som har været under forberedelse, og hvorom afgørende beslutninger skal træffes i den nærmeste fremtid. Samtidig er vi

som følge af en effektiv ressourceudnyttelse nu blandt verdens billigste lande, hvad teletakster angår.

Forhandling**Ole Henriksen (SF):**

Jeg takker ministeren for svaret.

Det fremgår jo, at det er en meget blandet landhandel, vi har at gøre med her, og jeg forstår godt, at der er en lang række problemer, som jo skal løses ved rationaliseringer og effektiviseringer. Spørgsmålet er så, på hvilken måde man gør det, og det er nok det, der interesserer os mest i SF.

Det lød i hvert fald generelt sådan, da ministeren på flere niveauer nævnte personaleorganisationer og samarbejdsudvalg, at man i alle led var dybt engageret i at udforme processen med rationaliseringer i samarbejde med personalegrupperne. Det er ikke vores opfattelse. Vi læser en hel del af de dagblade, der kommer fra organisationerne. Det er vist ikke for meget sagt, at der på hver anden side er en sønderlemmende kritik af, hvordan hele samarbejdet fungerer inden for P & T, mest på postsiden. Det er altså her, det gør mest ondt for øjeblikket.

Lad mig prøve at gøre det klart med Post- og Telegrafvæsenets økonomi. Jeg nævnte i mit første indlæg, at den faktisk efterhånden er baseret på, at Post- og Telegrafvæsenet skal give et overskud, som skal ned i statskassen. Ministeren kan vel ikke benægte, at sådan som forretningen er ved at udvikle sig her gennem 1980'erne, ligger der faktisk en skjult skatteforhøjelse i, at man fra borgernes side og fra erhvervslivets side betaler for meget. Det var min argumentation, da jeg nævnte, at posttaksterne er steget gevaldigt op igennem 1980'erne, at det er ganske unødvendigt, at man overfører midler til statskassen, og at man skulle nedsætte taksterne på de ydelser, som der gives fra P & T's side. Det synes jeg er væsentligt at få med her i starten.

Endelig er der så det mere generelle om Post- og Telegrafvæsenet og i det hele taget statens virksomheder. De må stort set betragtes som servicevirksomheder for borgerne og skal økonomisk stort set hvile i sig selv. Det er nettostyringsprincippet, som er kommet ind her, og nu er også en del af skattepolitikken kommet ind, kan jeg forstå.

[Ole Henriksen]

Vi har fået sat tempoet gevaldigt op blandt personalegrupperne i baglandet, men rigtigt nok også hos postbudene. De synlige medarbejdere for kunderne, både dem på postkontoret og dem, der er ude med brevene, er der kommet et gevaldigt pres på. Det betyder jo, at moderniseringsplanen, alt dette om decentralisering og selvstyre og alle disse mange pæne ting, som man sagde i 1983, nu skal til at virke til glæde for medarbejderne og kunderne. Men moderniseringsplanen har stort set handlet om, at den magt, som man forskyder fra Generaldirektoratet til de enkelte tjenester, nu bare lægges ned i et andet magtcenter. Dermed gennemfører man altså styringen via disse nye magtcentre.

Vi har altså fået en decentralisering, som godt nok har spredt magten, men som faktisk betyder, at de ansatte ikke har fået nogen større indflydelse på, hvorledes man får det til at fungere bedst muligt, sådan at alle parter, både borgere og det ansatte personale, kan være der.

Tager man nogle konkrete tilfælde fra de steder, hvor man kører de såkaldte UPS-seminarer, starter det med, at det er ledelsen, der sætter sig sammen og spørger: Hvad kan vi nu gøre her vedrørende vores budgetter? Hvordan kan vi nu rationalisere bedst muligt? Denne ledelse kommer så på et eller andet tidspunkt og meddeler personalet skriftligt eller mundtligt, at den har en plan, og at den gerne vil gennemføre den. Derefter holder man et eller to møder eller seminarer, hvor man kan komme med indvendinger mod planen og flytte et par kommaer osv. Det betyder, at der ikke flyttes andet end kommaer i de planer. Det vil sige, at man får en medarbejderstab, som er aldeles utilfreds med forholdene, fordi den ikke har haft den nødvendige indflydelse. Efter at man har haft disse samråd med personalet, sættes planen i kraft, sådan som den er udarbejdet af ledelsen.

Det er stort set resultaterne af disse decentraliseringsmanøvrer og rationaliseringer, som foretages både på posthuse, på jernbaneposten og på terminalen osv.

Man måler det hele op nu, som jeg sagde i mit første indlæg, med stopure, delt op i hundredele af sekunder, fordi 1 sekund i sig selv er for langt. Så laver man selvstyrende grupper eller har planer om at lave dem. Hvis der mangler personale i en selvstyrende gruppe, betyder det simpelt hen, at kollegerne skal træde til enten i form af overarbejde eller i form af, at man skal arbejde hurtigere, end godt er.

Denne metode med selvstyrende grupper har man dyrket i Amerika i mange år, og det ligner meget hele den private sektor. Man kan vel sige, at meget af det, man i dag oplever i den offentlige sektor, faktisk er hele det private erhvervslivs kultur, som vi havde den i 1960'erne og 1970'erne. Det er den rationaliseringskurs, som man for længst har forladt inden for det private erhvervsliv, hvor man måske er kommet endnu længere på visse områder ved samarbejde, end man er kommet inden for den offentlige sektor. Skal man komme videre, skal man have et tilfreds personale og tilfredse kunder osv., bliver man også nødt til at gå helt i bund med disse former for rationaliseringer. Det giver i øvrigt også nogle gevaldige mængder overarbejdstimer inden for hele sektoren.

Ministeren var inde på så mange ting. Jeg er ked af, at jeg ikke har fået ministerens svar på forhånd, så jeg kunne have kigget det lidt igennem og have forberedt et lidt bedre indlæg på de enkelte områder. Nu er det svært, fordi det er en stor og blandet landhandel. Men jeg kan sige, at for det almene miljø i samfundet er det da en uheldig udvikling, at man nedlægger flere og flere af bureaujtjenesterne og efterhånden går over til at købe flere og flere lastbiler, som kører langs jernbaneskinneerne rundt omkring i landet og afleverer post. Der må kunne findes mere rimelige ordninger, så vi får det meste af transporten op på skinner, frem for at vi skal have den på gummihjul. Det er altså både dyrt og meget miljøbelastende.

Nu lyser lampen, og jeg kan ikke nå at komme videre, men jeg agter at træde ind med passende mellemrum, hvor jeg synes, at der kommer nogle ting ind, som helt åbenbart er store misforståelser. Jeg vil sige om giro – hvis jeg lige må gøre det færdigt – at vi i SF synes, at det er en god idé, hvis vi engang får en girobank, der kommer til at fungere i sund konkurrence med de private banker. Det betyder altså, at hvis giro skal blive attraktiv, skal det altså ikke være sådan, at man på et tidspunkt sælger ud og så privatiserer hele girosektoren.

Helge Mortensen (S):

Vi har i Socialdemokratiet søgt lidt efter årsagen til denne debat. Vi fik her fra forespørgeren en vis forklaring: Det var for at tage temperaturen på moderniseringen og andre ting i Post- og Telegrafvæsenet. Efter den redegørel-

[Helge Mortensen]

se, vi fik fra ministeren, synes jeg, at temperaturen virker en lille smule flad – hvis en temperatur kan være det.

Men det giver jo anledning til, at vi i hvert fald kan få lejlighed til at diskutere noget af det, som berører postvæsenet – ikke fordi vi synes, det hele er vigtigt; postvæsenet er i sig selv vigtigt, men vi synes nok, at der til berettigelse af en sådan drøftelse her i salen måske burde have været lidt mere konkret om, hvilke områder Folketinget eventuelt kunne gribe ind på. Et spørgsmål om en sådan redegørelse kunne have været rejst i udvalget.

Jeg vil gerne beskæftige mig lidt med moderniseringsplanerne generelt og medarbejderindflydelse og postkvaliteten. Det er rigtigt og velbegrundet, at der gennemføres en modernisering, der tilpasser udviklingen i Post- og Telegrafvæsenet til udviklingen i det omgivende samfund. Vi kan godt tilslutte os det, hvis formålet skal være at få et bedre post- og telegrafvæsen for brugerne, en bedre anvendelse af ressourcerne og en bedre arbejdsplads for de ansatte. Disse ting kan vi tilslutte os, for vi finder det rigtigt. Men det forekommer os, at der er for mange ændringer og tiltag. Der er ting, der er i søen, der er ting, der står på beddingen, og det kniber faktisk for os at se, hvordan tingene hænger sammen. Det gør det for os, der forsøger at iagttage og følge med i, hvad der sker. Det gør det også for den del af offentligheden, der gennem medierne følger debatten. Det gør det desværre også, må vi erkende, for medarbejderne og deres organisationer.

Jeg vil beskæftige mig med nogle af de spørgsmål, der er blevet stillet ved postvæsenets modernisering og rationalisering. Samtidig med at man har nogle moderniseringsbestræbelser, som sigter mod en decentralisering, hvad vi er enige i, altså en delegering af opgaver og beslutninger i organisationen, synes vi alligevel, vi oplever, at der også er tale om en centralisering. Hr. Ole Henriksen var også inde på det. Man flytter nogle beslutningskompetencer fra Generaldirektoratet ud, men samtidig samler man – ved at reducere nogle postdistrikter – nogle kredsområder, hvis indflydelse forekommer mere central i forhold til lokalsamfundet og de lokalt ansatte – eller i hvert fald som noget lige så centralt som før. Vi mener, at der her i moderniseringsbestræbelserne faktisk er nogle modsatrettede udviklinger. Det er svært at få øje på, hvorfor de er der, og hvad gavn de gør.

Kultur- og kommunikationsministeren har i øjeblikket et forslag til en revision af postloven til behandling. Heri søger ministeren om en bemyndigelse til at lave aftaler med tredjemand om postbesørgelse af postforretninger. Vi sagde det ved førstebehandlingen, og jeg vil gerne sige det igen, at det for os indicerer en udvikling i retning af, at der i postvæsenet søges en øget privatisering. Vi er ikke helt sikre på det; vi er heller ikke helt sikre på, at de svar, ministeren gav ved førstebehandlingen, er dækkende for de hensigter. Men vi vil følge det op i forbindelse med postloven, som netop ligger til behandling i Folketinget.

Et forhold, jeg også gerne vil berøre, og som hr. Ole Henriksen i øvrigt også var inde på, er, at postvæsenet tilsyneladende er ved at flytte posttransporten fra tog til lastbiler. Her er vi betænkelige og faktisk mere end betænkelige. Vi kan ikke se, hvad det er, der begrunder en sådan udvikling. Vi har i hvert fald både af økonomiske og af miljømæssige årsager en overordnet interesse i at styrke den kollektive trafik, at bruge den trafik, som vi på anden vis har brug for i vort samfund. Vi mener også, at den skal bruges til postbesørgelse. Er der tale om nogle konflikter i forhold til DSB? Det sker jo på et tidspunkt, hvor DSB har held med at etablere sig med hyppigere afgange og med større præcision i kørselen. Derfor er det ubegribeligt for os, at man på nuværende tidspunkt foretager dette skift. Vi mener ikke, at der kan være noget overordnet samfundsøkonomisk belæg for, at man foretager et sådant skift fra togskiner til gennemhjul, når det drejer sig om at transportere post.

Endelig vil vi gerne opfordre P & T's ledelse til at søge kontakt med lokale administrative og politiske organer, når man berører postbesørgelsen og postbetjeningen i et område. Vi får faktisk mange henvendelser om posthuse og andre ting, hvor vi kommer frem til, at postvæsenet ikke har drøftet dette med de lokale politiske og administrative organer. Det synes vi man burde gøre. Hvis en gennemførelse af en moderniseringsplan og en rationalisering virkelig skal have effekt, beror det på, at der er tilslutning både fra brugere – derfor denne kontakt også til de lokale myndigheder – og fra medarbejderne, som skal stå for udførelsen.

Jeg skal i den anledning sige noget om medarbejderindflydelsen, som vi mener er meget

[Helge Mortensen]

vigtig og måske det vigtigste. Jeg bemærkede, at kulturministeren sagde, at medarbejderne og deres organisationer har været inddraget i overensstemmelse med samarbejdscirkulærer og -aftaler. Efter vores opfattelse er det ikke nok. Jeg tvivler ikke på, at postvæsenet og ledelsen overholder cirkulærer og aftaler, men problemet er i højere grad, hvordan man bruger disse samarbejdsinstitutioner til virkelig at kunne foretage en modernisering, en strukturændring. Man kan sagtens få det minimale udbytte ud af det, hvis man betragter disse regler som noget formelt, lytter, nikker og siger: Vi har hørt, hvad I har at sige, og derefter tager de beslutninger, som man faktisk selv finder bør gennemføres.

Den optimale udnyttelse af samarbejdssituationen er den, hvor man udnytter de ressourcer, der er hos medarbejderne, til ikke blot at få accept for de ændringer, som sker, men også at få de bedst mulige udviklinger, de bedst mulige beslutninger, den bedst mulige rationalisering ud af det. Det er vores indtryk, at der under samarbejdscirkulæret og teknologiaftalen er langt flere muligheder, som står uudnyttede både i det enkelte projekt og mere generelt for moderniseringsplanerne ved Post- og Telegrafvæsenet.

Nu er den gule lampe begyndt at lyse, og dermed er min tid begrænset. Jeg vil alligevel henviser til en artikel i Post- og Girotidende i februar, hvor man beskæftiger sig med systemer vedrørende postens økonomistyring. Det er et eklatant eksempel på, hvordan en teknologi ikke kan og ikke bør indføres, hvis der ikke er en ordentlig forberedelse og en ordentlig accept.

Punkt for punkt i denne artikel kan vi se, at medarbejderne ikke har haft chance for at præge systemet. Medarbejderne skal nu forsøge at få et halvfærdigt system op at stå. Uddannelsen var på forhånd dømt til fiasko. Den var sat i gang, allerede inden programmet var færdigt. Da programmet begyndte at køre, var hverken blanketter eller skærbilleder eller andre forudsætninger klar til at kunne køre. Artiklen slutter med, at det er et mirakel, hvis postvæsenet får sit nye system til at fungere.

Vi er bange for, at det ikke er det eneste eksempel. Efter at jeg har læst denne artikel, opfatter jeg det sådan, at der på den ene side står en organisation og et personale, som både kan og vil bidrage til organisationsudvikling og til tek-

nologiudvikling, men ikke får den reelle mulighed for at gøre det. På den anden side er der en mere autoritær og meget centralistisk beslutningsproces. Derfor vil jeg benytte lejligheden til at henvise til den dagsorden, som Folketinget vedtog den 10. maj 1984 efter en debat om regeringens moderniseringsbestræbelser. I denne dagsorden har Folketinget opfordret regeringen til at give de ansatte i staten mulighed for at være medbestemmende ved moderniseringsprogrammets tilrettelæggelse og udførelse gennem drøftelser med de forhandlingsberettigede organisationer i alle statens samarbejdsudvalg, hvor regeringen fremlægger de nødvendige oplysninger osv. Jeg tror, at denne dagsorden har appel både til tiden og til Post- og Telegrafvæsenet og til kulturministeren.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg synes, det er rimeligt at takke for, at denne forespørgsel er rejst, idet ministeren og vi nu har mulighed for at beskrive de resultater, der er opnået som led i regeringens moderniseringsprogram, og de ønsker og mål for regeringen, som faktisk er opfyldt – for en stor del til punkt og prikke. Der resterer stadig nogle liberaliseringer på teleområdet, men det har vist sig at være velfungerende ting, der er blevet udrettet.

P & T er jo i virkeligheden hjertet i den meste offentlige virksomhed. Det er et område, de fleste danskere har forbindelse til hver dag. Det er noget, der bare skal fungere såvel praktisk og teknisk som økonomisk. Det gør det også nu, og der er oven i købet, som der er blevet gjort opmærksom på, mange penge i overskud.

Jeg synes, det er et godt motto, ministeren nævner: at man tilgodeser kundernes behov for billige og tidssvarende tjenesteydelser af høj kvalitet. Det er altid sådan, at man hører mest om det, når noget ikke går godt. Sådan har det også været inden for P&T. Derfor er det fint, at ministeren nu har lejlighed til at ride alle de positive sider op. Det skal jeg ikke gentage. Jeg synes bare, det er værd at pege på, at der mellem alle de teknologiske landvindinger – man kunne nævne mange af dem – er en stor ting, som man i disse dage kan ibrugtage: et rørbånd til Bornholm, som giver mulighed for at tage alle de nye tekniske ting i brug, som man vil få brug for. Det er så teknologisk dygtigt lavet, at det vækker interesse i udlandet, og man kan forudse eksport af knowhow på dette område.

[Annelise Gottfredsen]

Men under hele processen med moderniseringer og liberaliseringer synes jeg næsten ikke jeg kan se et område, hvor der har været taget så meget hensyn til medarbejdernes ønsker og mål. Der har været nedsat medarbejderudvalg, samarbejdsudvalg på forskellige planer, specielle komiteer og lign., og der har været aftaler på mange områder med de implicerede. Der har været udlodning af rationaliseringsgevinsterne, og man har opnået bedre arbejdsmiljø. Der er ikke foretaget afskedigelser, og det ønsker man heller ikke at gøre, idet man anvender den naturlige afgang som nedtrapning, når der sker rationalisering på områderne. Der har været frivillige aftaler om overførsel, hvor man ikke har kunnet bevare enkelte arbejdsområder.

Naturligvis vil der altid være utilfredshed for enkelte, som ikke beklæder den post, som han nu har ønsket at beklæde. Jeg har ikke indtryk af, at der hersker den store frustration. Jeg mener, at der generelt er taget størst muligt hensyn til medarbejderne – og det synes jeg også har været helt rimeligt – og at der som sagt er opnået en række goder, som brugerne: borgerne, har fuldt berettiget krav på. Det skal vi også gøre i fremtiden, så vi opnår den endelige modernisering på samme smidige måde, som den hidtil har fundet sted på.

Jeg vil lige til sidst sige til hr. Ole Henriksen, at en girobank er der ikke nogen mulighed for med det oplæg, vi er kommet med; det er godt, som det bliver, med, at man kan overføre større ting til giroen, men en girobank i almindelig bankforstand, og som man har set det i de andre nordiske lande, skal hr. Ole Henriksen nu ikke regne med at det bliver i denne regerings tid.

Helge Sander (V):

Jeg synes, der er god grund til at takke hr. Ole Henriksen, fordi vi i dag har dette punkt på dagsordenen. Det giver en af de muligheder, vi meget sjældent har, til at pege på noget positivt. Som regel er det, fordi der er problemer, at ting bliver rejst her i Folketinget, men her får vi en del af den offentlige sektor, hvor vi må sige at tingene fungerer tilfredsstillende. I hvert fald er det et område, hvor der er sket en udvikling gennem de seneste år, der absolut går i retning af det positive.

Vi har været igennem en periode med effektivisering og rationalisering, der betyder, at ap-

paratet stadig væk fungerer godt og endda bedre end måske nogen sinde, og vi har også fået en økonomi i det, som vi kan være bekendt at vise frem, og det synes jeg måske at hr. Ole Henriksen glemte at glæde sig lidt over, da han lagde op, og da han kommenterede ministerens indlæg.

Hvad angår de ansatte, er jeg ikke i tvivl om, at man meget let kan finde en række forhold, som ikke er tilfredsstillende, når vi har et så stort apparat. Det er såre naturligt. Jeg har lidt på fornemmelsen, at hr. Ole Henriksen opsøger problemerne i stedet for måske at se de positive ting, der er sket.

Jeg må sige, at jeg oplever det som en slags forbillede, når vi er nogle stykker, der mener, at vi skal reducere den offentlige sektor. Her har vi fået en reducering, samtidig med at der er sket en effektivisering og en rationalisering, uden at der er blevet fyret medarbejdere. Man har formået at få foretaget en omplacering, således at det gennemgående har været muligt at placere medarbejdere på tilfredsstillende poster. Det er måske således, at netop P & T kunne være en slags forbillede for, hvordan og hvorledes vi skulle angribe det problem, som vi alle må erkende at vi har i vort samfund i dag. Jeg kan ikke lade være med at nævne, at jeg har stillet et spørgsmål til finansministeren om, hvor stor en afgang vi har fra den offentlige sektor, vel at mærke naturlig afgang. Det viste sig, at inden for stat, amter og kommuner er der hvert eneste år tale om en afgang, der ligger på fra 3 til 10 pct., og P & T har altså vist, at det kan lade sig gøre på en fornuftig måde.

Hvis vi ser på de nye tjenesteydelser, har vi ikke meget at føje til de hastetjenester, der er kommet, sådan som kurerpost og jetpost og postens erhvervspakkeordninger, men til gengæld må vi stoppe op ved postgiroen. Vi er, som vi også gav udtryk for ved behandlingen her i salen af et andet lovforslag for nogle få dage siden, lidt betænkelige ved, at postgirovirkigheden går i retning af en postbank, som vi kender det i Norge og Sverige. Det er der blevet taget klart afstand fra fra forskellig side og heldigvis også helt klart fra ministeren, men jeg må tilstå, at vi ikke kan lade være med fortsat at udtrykke betænkeligheder, når vi ser de annoncer, som bl.a. kører i dagbladene i disse dage om privatgiro, hvor man tilbyder alle betalingsformidlingstjenester uden bankers og sparekassers medvirken.

[Helge Sander]

Vi er bange for, at det er konkurrenceforvriddning. Vi synes, at det måske netop var inden for dette område, vi kunne privatisere, endda privatisere med held, selv om jeg er klar over, at det ikke er noget, man kan gøre fra den ene dag til den anden. Postgiroen har sin specielle opbygning og har selvfølgelig også nogle helt klare fortrin vedrørende den effektive betalingsformidling, som måske gør, at det er vanskeligt. Men jeg synes, det er noget, der er værd at overveje.

Et væsentligt afsnit i ministerens indlæg var om kundebetjeningen på posthusene. Her er det også vores klare fornemmelse, at der er sket betydelige positive fremskridt: udvidede åbningstider, bedre tidspunkter for åbning af posthusene og ligeledes, at postkasserne især i byerne bliver tomt senere. Jeg må sige, at jeg har glædet mig meget over, at lugerne på posthusene nu er åbne lidt mere rationelt, end vi oplevede det for år tilbage. Der var ikke noget, der var mere irriterende end at se, at der var 10 muligheder for at man kunne blive betjent, men at der så kun var åbent ved en 3-4 luger, og at der stod lange køer ud for dem. Her er man i højere grad gået ind på kundernes betingelser, og det synes vi der er god grund til at rose.

Der er selvfølgelig også grund til at rose det overskud, som P & T har kunnet fremvise på det seneste, men samtidig med at vi glæder os over det, må jeg berette, at når man fortæller om denne glædelige tendens ude i de små forsamlingshuse, er der nogle stykker, som siger, at nu må vi ikke glemme betjeningen i yderområderne, og det er måske passende at nævne netop det i denne forbindelse. Det er klart, at hvis man skal være superrationel, er der nogle områder, som vil blive forsømt, og det er vi meget kede af, hvis det bliver gjort i en sådan udstrækning, at vi ikke kan være med til at fremme den decentralisering, som andre forhold inden for sektoren her giver mulighed for. Jeg tænker selvfølgelig på den moderne teknologi.

Vi kan også kun konstatere tilfredshed med P & T-statsvirksomhederne i øvrigt, altså ud over postgiroen så teleinspektionen og Statens Teletjeneste, og arbejdsdelingen inden for telesektoren har vi også fornemmelsen af fungerer tilfredsstillende. Dog må vi endnu en gang sige, at vi undrer os lidt over, at vi stadig væk har en tele i Sønderjylland som sådan en særplaceret foranstaltning i det system, men det er måske noget, der retter sig naturligt hen ad vejen.

Til slut vil vi kun notere med tilfredshed – som kulturministeren gjorde opmærksom på – at hele liberaliseringen inden for teletjenesten er på vej. Vi ser meget gerne, at der sker denne liberalisering, og vi synes, det er fantastisk vigtigt, at man i forbindelse med hardwaren, altså telefonapparater og andre forskellige ting, der skal ind på det danske marked – i og for sig er det ligegyldigt, om det er dansk eller udenlandsk – at man dér får en godkendelse, som er hurtig og mere smidig, end vi hidtil har oplevet det.

Men ellers alt i alt tak til hr. Ole Henriksen, fordi vi fik lov til at kigge nærmere på en af disse positive sider af den offentlige sektor, og tak til kultur- og kommunikationsministeren, ikke mindst i denne forbindelse for et glimrende indlæg, som belyste, hvordan situationen er netop nu.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Det bliver ikke verdens længste indlæg, jeg afleverer i dag. Jeg synes, vi har at gøre med en sag, som er en opmuntring i sin helhed. Vi har at gøre med en sag, som navnlig igennem de sidste 4-5 år har udviklet sig fantastisk positivt, og så er det da muligt, at der i denne udvikling er sket ting, som man sådan set i bakspejlet kunne have gjort anderledes. Jeg er da ikke i tvivl om, at i en organisation med så mange ansatte – som hr. Ole Henriksen var inde på det – kan der godt hist og her være en vis fornemmelse, en vis frustration over den hast, hvormed tingene sker. Men ikke desto mindre tror jeg, at man har gjort det rigtige. Jeg tror, at man fra ledelsens side har lagt de rigtige planer og fastholdt dem til gennemførelse efter de tidshorisonter, der oprindeligt forelå. Det synes jeg man kan konstatere, når man kigger i regeringens rationaliseringsplaner fra februar 1986.

Spørgsmålet står så tilbage, om der er noget at rette undervejs, og jeg vil med spænding se hen til ministerens redegørelse for personalsiden, for jeg ved ikke, om hr. Ole Henriksen og hr. Helge Mortensen har ret i deres kritik. I givet fald er der noget at rette op på. Ingen succes, ej heller den, man har haft i P & T, vil være evigtvarende, hvis ikke hele området er med, hvis ikke de mange tusinde medarbejdere føler, at det er en virksomhed, de kan stå inde for, at det er en arbejdsplads, de er glade for at være på.

[Bilgrav-Nielsen]

Men jeg har på fornemmelsen, at utilfredsheden, usikkerheden, i det omfang den er til stede, måske mere skyldes den hast, hvormed tingene har udviklet sig, end reel utilfredshed med arbejdsvilkårene.

Dernæst blev der fra forespørgernes side rejst spørgsmålet om, hvorvidt P & T nu skal give overskud. Det er sådan set et meget pudsigt spørgsmål at rejse. Det spørgsmål kunne i hvert fald ikke have været rejst for 4 år siden. Det kunne det måske godt, men så var det på en hel anden baggrund. Jeg synes, hvis hr. Ole Henriksen vil spekulere på de 2 mia. kr., eller hvad det nu er for et beløb, der i dette år forventes i overskud, at han skal tænke på, hvor mange år der var et betydeligt underskud. Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi diskuterer, hvor prisniveauet skal være. Det er meget vigtigt, at vi er opmærksomme på, at det her skal ikke være en stor indtægtsgivende virksomhed for staten sådan i det uendelige. Men det er også vigtigt, at en virksomhed af denne størrelse har noget at stå imod med. Der er ingen, der ved, om man fortsat år for år kan skabe sig så gode resultater, som vi har set i det seneste år.

Ministeren var i sit svar på forespørgslen inde på mange ting. Han kom hele vejen rundt, nævnte også den plan, som man nu i ministeriet har for liberaliseringen på telefonområdet. Den del af redegørelsen hilser jeg meget velkommen. Vi husker alle her forspillet, om jeg må sige det sådan, hvor en tidligere minister spillede ud med en liberalisering, der nok var lidt tidligt på vej, men nu er der altså åbenbart et større fodslag i systemet til at satse på, at det skal ske hen mod 1990. Det er vigtigt, at danske virksomheder på dette område så også er helt parate til at gå ind i liberaliseringen.

Ministeren nævnte endvidere spørgsmålet om den nyorganisation på teleområdet, som er gennemført, og som Folketinget jo har haft en speciel debat om, fordi det skete ved lov. Jeg skal imidlertid ikke som hr. Helge Sander vende tilbage til diskussionen om antallet af teleområder og om det specielt fornuftige eller ufornuftige i at have Tele Sønderjylland. Jeg havde også forestillet mig, at det jyske område også i denne sammenhæng fortsat kunne være en helhed, men jeg tror ikke, tiden er inde til så hurtigt at gribe ind over for den organisation, som jo først nu er ved at være rigtig indarbejdet.

Jeg vil gerne takke ministeren for en meget fyldig redegørelse, som jo bekræfter, at P & T fortsat er i gode hænder, og jeg ser med spænding hen til ministerens svar på den kritik, der er rejst, navnlig i henseende til de vanskeligheder, der må være på personalesiden, for det er, som jeg sagde før, utrolig vigtigt, at der bliver de bedst tænkelige vilkår for de ansatte i så stor en etat.

(Kort bemærkning).

Ole Henriksen (SF):

Om økonomien i postvæsenet vil jeg sige, at det er rigtigt, at postsiden igennem mange år gav underskud, mens det var telesiden, der fik det til at være i balance. Det, man rettede det op med igennem 1980'erne, var de mange og store takstforhøjelser, der fandt sted i 1981, 1982, 1983, 1984, 1985 og her i starten af 1988.

Problemet er vel, at man, når der er præsteret et overskud, sender dette i statskassen – danaidernes kar – i stedet for at foretage henlæggelser til investeringer.

Havde man fastholdt posttaksterne fra 1980, ville man i P & T i 1986 have haft et driftsoverskud på 0,8 mia. kr. imod et faktisk overskud nu på 2,1 mia. kr., og det vil sige, at man dengang kunne have overført et stort beløb til statskassen.

Men det er jo rigtigt, at postsiden førhen var underskudsgivende. Nu giver den overskud, og så stiller situationen sig lidt anderledes med hensyn til, hvor de penge egentlig skal hen, eller om det er taksterne, der skal reduceres.

Arne Melchior (CD):

Jeg skal indlede med at bemærke med skadefryd, at hr. Ole Henriksen kaldte statskassen for »danaidernes kar«. Det skulle man høre fra en ordfører i SF! Det skal blive brugt imod hr. Ole Henriksen og hans parti ved passende lejlighed et antal gange. Jeg tror, hr. Ole Henriksen læser for meget middagspresse.

Må jeg i øvrigt tilslutte mig de ordførere, der har takket kulturministeren for hans redegørelse – det kan jeg ganske tilslutte mig. I modsætning til fru Annelise Gotfredsen kan jeg derimod ikke ligefrem takke for forespørgslen. Jeg synes ikke, at dens tekst og indhold kan bære en forespørgsel; det er måske et egnet emne til et samråd med ministeren i udvalget. Jeg tror ikke, vi gavner nogen som helst med denne fo-

[Arne Mølchior]

respørgsel, hverken postvæsenet og dets mange medarbejdere, brugerne, befolkningens oplysningsgrad eller Folketinget og dets anseelse. Jeg tror, det er tomgang, og de mange ordføreres lille forbrug af taletid tyder på, at jeg ikke er ganske ene om denne opfattelse.

Jeg mener, at vi skal passe på i dette Folketing, for vi har en eksplosion af forespørgsler, og vi blander os mere og mere i administrationen, som ikke direkte er en lovgivende forsamlings anliggende. Hvis der er noget galt et sted i en statsinstitution, er det en anden historie. Men når noget virkelig går godt, som P & T gør, mener jeg altså slet ikke, det kan bære en forespørgsel. Den subjektive opfattelse har jeg vel lov at have.

Jeg mener, at ministeren underspillede, da han talte om driftssikkerheden i forbindelse med forsendelsen af breve og pakker, og jeg tror, jeg citerer rigtigt, når jeg siger, at ministeren brugte ordene »rimelig grad af driftssikkerhed«. Det er måske nok dejligt med et understatement, men personlig finder jeg at driftssikkerheden er fremragende. Jeg mener, at »P & T« udmærket kan stå for »Præcist og Talentfuldt«, og denne ros går såvel til ledelse som til de mange tusinde medarbejdere og deres organisationer. Det er præcist og talentfuldt. I virkeligheden kunne P & T hedde »B & B«, »Bedst og Billigst«, for det er jo det, det er, målt i international sammenhæng. Der er ikke nogen, der kan gøre det bedre end det danske postvæsen, og det har nu været sådan i 5 år. Det skal vi ikke gå rundt og råbe hurra for til daglig, for som en ordfører meget rigtigt sagde: Det dér skal bare fungere! Men det gør det jo altså også, og derfor havde jeg næsten lyst til at stille en dagsorden – jeg skal nok lade være – som udtalte Folketingets anerkendelse af P & T i hele dets bredde, fra den yngste medarbejder op til generaldirektøren – han er nu ikke den ældste, så det er ikke derfor, men alligevel – med en ros og en tak for, at vi har en statsinstitution, der fungerer forbilledligt.

Hr. Helge Mortensen må vel være nogenlunde enig med mig i denne bedømmelse, for han talte om, at der var en flad temperatur, men tilføjede: Hvis man kan sige sådan om en temperatur. Jamen da en høj temperatur tyder på febertilstand og altså sygdom, må en flad temperatur jo være et sundhedstegn. Derfor er jeg glad for, at Socialdemokratiet ser på samme måde på det, som vi for eksempel gør i CD.

Men så sagde hr. Helge Mortensen, at medarbejderorganisationerne ikke kan se hoved og hale i, hvad der foregår. Jeg tror nu, det er en stor undervurdering af disse medarbejderorganisationers ledelse og personale. Jeg tror, de er meget dygtigere end som så – de kan udmærket se det.

Der tales fra forespørgernes side om de ansattes indflydelse, og hr. Bilgrav-Nielsen sagde, at det kunne interessere ham at høre nærmere fra ministeren herom. Jeg vil nu hævde, at de ansattes indflydelse i P & T er fuldt på højde med de ansattes indflydelse i f.eks. FDB-Irma, i A-pressen eller i fagforeninger og fagorganisationer i almindelighed. Jeg tror heller ikke, de forskellige spørgsmål sendes ud til afstemning dér, eller at man tager mere hensyn til de ansattes organisationer end i P & T; der er masser af eksempler på det, så det er ikke bare en påstand.

Men når dette er sagt, skal det også understreges, at CD er tilhænger af vidtgående hensyn til personale og personaleorganisationerne. Man behøver ikke, som hr. Helge Mortensen sagde, at holde sig lige nøjagtigt til paragrafferne; det gør ikke spor, at det er en kende mere vidtgående endnu. Det har jeg ikke spor imod, fordi jeg tror, de vil det samme, som Folketinget og P & T's generaldirektorat vil, og derfor tror jeg, det er til gavn for alle parter. Nu må der også være både råd og tid til at tage disse hensyn i P & T, og jeg tror, det vil gavne alle. Jeg har altså også tillid til, at det vil ske og vil ske i udstrakt grad.

Må jeg komme med et hjertesuk her. En af ordførerne talte om personaleorganisationernes blade. Dem modtager man åbenbart kun, hvis man er på en eller anden side af en midtstreg i Folketinget. Jeg synes egentlig godt, man kunne ofre sådan et blad på mig en gang i kvartalet eller hver måned. Jeg får en gang imellem en nytårshilsen, og den er jeg meget glad og taknemlig for, men jeg har spurgt en del andre af regeringsordførerne og fået at vide, at de heller ikke modtager disse blade, og derfor vil jeg sige, at jeg synes, det ville være en god idé at sende os dem. Vi vil dog ikke være forpligtet til at læse det hele, men det kunne jo give os en vis mulighed for at følge lidt bedre med. Det var bare et lille tip.

Jeg synes, at P & T virker som en ægte serviceorganisation, som er sig bevidst, at den er til

[Arne Melchior]

for brugernes skyld, og det har disse brugere – altså alle vi borgere – grund til at være glade for.

Min sidste bemærkning skal gå på taksterne. Jeg vil gerne være med til at anbefale tilbageholdenhed på kommende finansloves fastsættelse af taksterne. Jeg har tidligere – jeg er jo en slags for-forgænger til den nuværende kommunikationsminister – med firkloverregeringens tilslutning, herunder med finansministerens tilslutning – og han er jo stadig den samme – tilsagt, at portoen ikke skal bruges som en indirekte skatteopkrævning, og det mener jeg fortsat er rigtigt. Tingene skal koste det, de koster, og fordi staten har en guldfugl i hånden her, skal den ikke misbruge det på nogen måde. Jeg vil altså anbefale tilbageholdenhed, og jeg gør det bl.a. af hensyn til postvæsenets popularitet. Postvæsenet er i dag populært; de medarbejdere i posten, jeg træffer, føler selv, at de er populære. De er glade og positive, og det er også derfor, de er dygtige og præcise. Men den popularitet skal bevares, og også af hensyn til erhvervslivets omkostningsniveau og dermed konkurrencedygtigheden er det vigtigt, at vi ikke tager alt det, vi kunne få, hvis vi går for vidt i brugen af, at der her er tale om en koncession, ganske vist kun for brevenes vedkommende. Det er min eneste anbefaling til kulturministeren; i øvrigt er jeg vældig tilfreds med den redagørelse, han har givet.

Poulsgaard (FP):

Vi har et medlem iblandt os, hr. Risgaard Knudsen, der har en fortid som trafikminister og derunder også postens minister. Jeg er tilhænger af princippet »ære den, der æres bør«, og derfor vil jeg nævne, at det var i hr. Risgaard Knudsens tid, der virkelig skete ændringer i postvæsenet i Danmark. Det fungerer godt i øjeblikket, og det har den nuværende generaldirektør måske også en del af æren for, men det var hr. Risgaard Knudsen, der tog initiativet; det var ham, der tog de store lussinger dengang.

Efter at have siddet og hørt på alle de taler, der har været, specielt hr. Arne Melchior, har jeg egentlig fået lyst til at fortælle hr. Arne Melchior en lille historie.

En af mine bekendte har en virksomhed. En dag roste han medarbejderne. De blev selvfølgelig glade for den ros, de fik, men dagen efter kom de og sagde: Kan vi få 2 kr. mere i timen?

Nej, sagde han. Han lærte af den historie, at man ikke skal rose, uden at man også er parat til at lønne.

Hr. Arne Melchior roste medarbejderne i P & T. Jeg har nu et par kritiske spørgsmål. Jeg har sagt, det går godt nu, og det er vi tilfredse med i Fremskridtspartiet, men det er jo ikke ret lang tid siden, der var det ene spørgsmål til ministeren efter det andet herinde. Hvordan blev det egentlig med postterminalen, og hvor blev de store besparelser af, der blev lovet? Da vi skulle have postterminalen, blev det sagt, at der virkelig skulle spares, og at der skulle spares på medarbejderne. Jeg tør vove den påstand, at hvis det havde været en privat virksomhed, der havde investeret så meget, som man gjorde i postterminalen, var der kommet betydelig større besparelser ud af det, end tilfældet blev. Det synes jeg også man skal huske på.

Hr. Arne Melchior siger også, at P & T er »Bedst og Billigst«. Ja, hvad taler vi om? Hvis vi taler om telefonen, må jeg gøre opmærksom på, at Danmark vistnok er det land i Europa, der har de højeste takster, hvad angår telefoneringen; så det er vist ikke bedst og billigst. Og vi taler vel ikke bare om brevporto.

Man roser sig også af, at postvæsenet har overskud. Javel, det har de, og vi har da også stemt for de finanslovsændringer, der skaber det, men det er jo ikke så svært at få overskud, når man bare hæver portoen. Det ville være bedre, hvis man kunne få overskud på en anden måde, men lad det nu ligge.

Man kan også undre sig over noget andet. Nu har jeg lige siddet og læst lidt i B.T. Der står i dag, at nu skal vi have nye telefonnumre i Danmark – vi skal op på 10-cifrede numre. Vi har lige fået områdenumrene 07, 08, 09 osv. Men der står også i B.T. – jeg ved ikke om B.T. er korrekt orienteret – at der i Jylland f.eks. overhovedet ikke var nogen grund til at indføre de 10-cifrede numre før om mange år, men man vil være solidarisk med resten af Danmark, man vil være solidarisk med København. Jamen hvorfor i alverden skal man genere jyderne unødigt? Det synes jeg godt P & T kunne tænke på.

Der er også noget andet, man kunne tænke lidt på, når vi har en minister, der kalder sig konservativ – han kalder sig det, men jeg tvivler somme tider på, om ministeren er konservativ – og vi i hvert fald har en borgerlig regering, der

[Poulsgaard]

går ind for privatisering. Det er noget, man siger, og privatisering var også noget, man kom til verden under bål og brand med. Jamen hvor er den privatisering blevet af? Hvor er tilladelsen til at tage satellitsignaler ned via parabolantennener og andet? P & T sidder jo stadig væk med tilladelsen til hele den kommunikation, der foregår i luften. Der mangler i hvert fald privatisering, så det klodser noget.

Man kan også undre sig over, at man skal bruge 8 år for at finde ud af, hvordan en telefonboks skal se ud, og man har knap nok fundet ud af det endnu, efter at vi fik den berømte telefonboks. Det tyder da ikke på, at det private initiativ har været særlig fremherskende.

I den forbindelse har jeg rent privat et hjertesuk: Der var ganske vist en bombetrussel, som Ekstra Bladet, TV-Avisen og den øvrige sensationshungrende presse kunne bringe et par historier om, for mange år siden, men hvorfor kan vi ikke få en dør i telefonboksene nu? Det er simpelt hen uforskammet at byde folk, at de skal stå og ringe i al den støj og ballade, der er. Man kunne roligt sætte en dør i den igen; det ville der ikke ske det mindste ved.

Jeg tror, jeg dermed har sagt det meste af det, jeg vil sige, for i modsætning til hr. Arne Melchior, der mente, at denne forespørgsel var unødvendig, men alligevel brugte næsten hele sin taletid på den, vil jeg bruge knap så megen tid. Jeg er enig i, at vi nok lige så meget har fået denne forespørgsel, for at SF og Socialdemokratiet kan vise, hvor arbejdervenlige de to partier er.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Poulsgaard er ikke god som historieskriver. Det er rigtigt, at jeg allerede fra efteråret 1982 roste postvæsenet. Det var, fordi der var grund til det, og fordi jeg syntes, det var meningsløst, at 100 pct. af postmedarbejderne skulle hånens og rakkens ned, fordi nogle ganske få procent af dem havde lavet en masse ballade. Det viste sig, at rosen var velanbragt, og desuden er ros et ganske udmærket ledelsesværktøj.

Men historieskrivningen er forkert, når hr. Poulsgaard kommer og siger, at jeg sagde nej til, at medarbejderne måtte få 2 kr. mere i timen, for det havde jeg ikke noget med at gøre. Det er finansministeren, der forhandler lønнин-

ger her i landet, og det ved hr. Poulsgaard udmærket.

Men da han i øvrigt ikke havde noget at sige i sin ordførertale, talte han om telefontaksterne. Jamen de har altså ikke noget med P & T at gøre, for de er, som hr. Poulsgaard udmærket ved, selvstændige aktieselskaber og hører slet ikke til i denne debat. Jeg skal dog på den givne foranledning oplyse, at det bestandig er de private aktionærer, der fremsætter krav om større takster og højere udbytte, hvad jeg tror ikke bekommer hr. Poulsgaard så vel at vide. Trods dette er telefontaksterne i dette land imidlertid ikke internationalt målt overdrevent høje.

Da nu telefonboksene er nævnt, vil jeg gerne sige til kultur- og kommunikationsministeren, at det er ikke mindre end en skandale, at det nu har taget 10 år at få opsat en handicapvenlig telefonboks i landets hovedstad. Selvfølgelig kan der ikke være dør i, men hr. Poulsgaard tager jo slet ikke hensyn til mennesker, der har handicap og f.eks. sidder i kørestol. Desuden har det noget med hærværk at gøre, at der ikke er døre i dem. Så før man slynger sådan noget ud, skulle man undersøge sagen.

Jeg ved godt, at det ikke er kommunikationsministerens skyld, at det forholder sig sådan, men jeg opfordrer stærkt til, at der bliver lagt pres på Københavns Kommune, således at der nu tages et initiativ. Det gamle »spørgsmålstegn« var hverken brugeligt for raske mennesker eller handicappede mennesker, og nu skal vi altså have en telefonboks i hovedstaden, som kan bruges af alle borgere.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

To ting, hr. Arne Melchior. For det første hævder han, at jeg ikke skulle være handicapvenlig. Jeg tror, jeg er absolut lige så handicapvenlig, som hr. Arne Melchior og hans parti er. Vi har stemt for de forbedringer til handicappede, der er foreslået. Det, jeg sagde, var, at vi ikke er handicappede alle sammen, og det irriterer mig mange gange, når jeg står og ringer, at jeg ikke kan høre, hvad der bliver sagt, på grund af støj. Man havde en dør i boksene før i tiden, og det fungerede udmærket, indtil der engang var en bombe. I øvrigt kunne man godt have nogle telefonbokse, som var for de handicappede; de kunne måske også laves sådan, at handicappede kunne bruge dem, selv med en dør i.

[Poulsgaard]

Men hr. Arne Melchior hørte ikke efter, hvad jeg sagde. Det er ikke første gang, hr. Arne Melchior ikke har hørt efter, for når man har så travlt med at tænke på sig selv og de store taler, man skal holde, har man ikke tid til at høre, hvad andre siger. Jeg henviser til det, han sagde om historieskrivning. Jeg fortalte hr. Arne Melchior en historie om en jysk fabriksejer, der havde rost sine ansatte, der så kom dagen efter og ville have en daler mere i timen, men jeg må altså uddybe den historie lidt for hr. Arne Melchior. Når hr. Arne Melchior står her og roser postarbejderne op til skyerne, kunne det godt ske, at en af dem fik den idé, at de var lidt mere værd og derfor ville have noget mere i løn. Men hr. Arne Melchiors chef, statsministeren, siger jo gang på gang, at vi ikke har råd til at give dem en krone mere. Det var derfor, jeg ville advare hr. Arne Melchior; man kan ikke bare betale med roser, der skal somme tider også kolde kontanter til.

(Kort bemærkning).

Helge Mortensen (S):

Hr. Arne Melchiors indlæg overraskede mig enormt. Hr. Arne Melchior sagde, at P & T havde ikke noget med telefonvæsenet og telefonselskaberne at gøre. Jeg vil gerne erindre hr. Arne Melchior om, at han som minister i hvert fald sørgede for, at P & T fik mere med telefonvæsenerne at gøre, end de tidligere har haft, i den omorganisering, der skete på televæsenet. Vi er ikke uenige i det.

Når hr. Arne Melchior udbygger sit synspunkt ved at sige, at telefonselskaberne er private aktieselskaber, hvis aktionærer vil sørge for at få mere og mere ud af det, vil jeg gerne erindre hr. Arne Melchior om, at disse private aktionærer i telefonselskaberne over for mere end én trafikminister – og sikkert også over for kulturministeren – har søgt om at få deres udbytte forhøjet. Og jeg tror, at både hr. Arne Melchior og andre trafikministre har sagt, at den går ikke. Jeg er enig i det svar, men det understreger i hvert fald, at P & T har ganske meget med telefonselskaberne at gøre.

I øvrigt var jeg glad for, at hr. Arne Melchior så stærkt understregede, at porto ikke skal være et skatteobjekt, et opkrævningsmiddel, men at portoen skal være udtryk for, hvad det koster at omdele post i dette land, og at der ikke skal tilfalde statskassen en andel. Jeg håber, at kulturministeren vil bekræfte dette synspunkt.

I den forbindelse vil jeg godt sige, at det faktisk var hr. Arne Melchior, der gennemførte en koncessionslov for telefonselskaberne, der lagde skat på telefonsamtaler herhjemme. Telefonselskaberne skal betale et beløb af størrelsesordenen 300 mio. kr. i forhold til de rigssamtaler, de har. Det synspunkt, som hr. Arne Melchior har med hensyn til porto, kunne det være interessant om han også havde vedrørende telefon.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg skylder hr. Poulsgaard en undskyldning. At han så bliver grov og siger, at jeg ikke hører efter, fordi jeg kun tænker på mig selv, er noget andet – det er noget med »tyv tror, hver mand stjæler«, for hvor har hr. Poulsgaard dog ellers den idé fra? Men det er rigtigt, at jeg mange gange, når hr. Poulsgaard taler, har hovedet helt inde i højtaleren, fordi jeg en gang imellem har lidt svært ved at følge den ellers meget kønne og syngende jyske dialekt. Derfor hørte jeg ikke det med fabrikanten, og derfor troede jeg, at det angik den ros, jeg havde givet postvæsenet i sin tid. Jeg beklager, at jeg hørte forkert, men jeg hørte skam efter.

Hr. Helge Mortensen siger, at telefoner ikke har noget med P & T at gøre. Nej, det ved jeg da godt, og det ved hr. Helge Mortensen også godt at jeg gør. Men det, jeg mente og vist også fik sagt i sætningen lige efter, det var, at det ikke har noget med denne forespørgsel at gøre, for den tager ikke sigte på telefonselskabernes forhold. Jeg ved udmærket godt, under hvilket departement telefonselskaberne henhører, og det har ikke noget – og det var det, jeg forsøgte at sige – med denne forespørgsel at gøre. Jeg har ikke nogen erindring om, at jeg har pålagt eller været med til at indføre – det kan kun Folketinget gøre – men at jeg skulle have foreslået en ekstra skat på telefonsamtaler. Det, jeg sagde om portoen, mener jeg også gælder telefoneringen; disse overordnede kommunikationslinjer skal koste det, de koster, og ikke mere. P & T skal naturligvis have råd til at investere i den nye teknik, og det stiller store krav i disse år, men ikke derudover være et skatteobjekt, og det tror jeg også er et synspunkt, regeringen deler. Fra min side var det kun ment som en henstilling til kultur- og kommunikationsministeren.

Merethe Due Jensen (KRF):

Da fru Inger Stilling Pedersen ikke kan være til stede i dag, vil jeg fremføre hendes synspunkter i denne sag.

Først tak til kultur- og kommunikationsministeren for gennemgangen af moderniseringsarbejdet i Post- og Telegrafvæsenet.

Som bekendt har regeringen formuleret tre målsætninger for moderniseringsarbejdet i den offentlige sektor: bedre udnyttelse af de anvendte ressourcer, bedre service over for borgere og virksomheder og bedre arbejdspladser for de ansatte.

Så vidt jeg har forstået af ministerens indlæg og statusoversigten over ministeriernes moderniseringsplan for 1986 og 1987, som blev offentliggjort i februar 1987, forløber moderniseringsplanerne inden for P & T efter planen.

I forbindelse med produkt- og serviceudviklingen inden for postvæsenet vil jeg gerne spørge, hvorledes indpasningen af postfunktioner i landsbybutikker forløber. Det er meget væsentligt for bevarelsen af butikkerne i landsbyerne, at de får tillagt sådanne servicefunktioner. Hvor langt er man nået med dette arbejde?

I forbindelse med så store organisatoriske forandringer, som foregår inden for P & T i forbindelse med moderniseringsplanens gennemførelse, er det forståeligt, at personalegrupperne kan føle sig usikre over for arbejdet og uvante i nye arbejdsituationer. Det er derfor væsentligt, at personaleorganisationerne hele tiden er med i arbejdet.

Det er mit klare indtryk ud fra ministerens svar på forespørgslen, at de berørte personaleorganisationer har haft lejlighed til at fremkomme med synspunkter og forslag vedrørende deres forhold. I den forbindelse synes jeg, der er grund til at glæde sig over, at der ikke er sket afskedigelser i forbindelse med moderniseringsplanens gennemførelse.

Jørgen Tved (FK):

Jeg har indtryk af, at der er en SF'er, der har væltet sig ud af hængekøjen og har stillet en forespørgsel her i Folketinget, men at han bagefter ikke rigtig er vågnet, i hvert tilfælde har han været henne hos storebror og spørge: Hvor meget ravage må jeg lave i denne sag?

Normalt ville det vel være sådan, at SF i forbindelse med en sådan forespørgsel var kommet med en eller anden tilkendegivelse, en

dagsorden, så man vidste, hvad formålet var med at rejse denne debat. Hvis formålet har været, at forskellige borgerlige ordførere skulle rose forespørgeren, har han næsten fået det, som han ville have det, for vi har jo hørt forskellige ordførere komme herop og sige: Det var vel nok godt, det var vel nok rigtigt – nu fik vi lejlighed til at vende problemerne. Dertil kan vi andre måske sige: Ja, og hvad så? Hvad skal der komme ud af det?

Jeg må tilstå, at jeg sjældent er enig med hr. Arne Melchior, men i denne sag, og hvad angår det, han sagde om den debat, vi har haft her, er jeg meget enig med ham. Hvad skal vi med denne debat, hvis den blot betyder, at vi kan lufte nogle synspunkter og forespørgeren kan stille nogle spørgsmål, som han givetvis lettere og mere elegant i skriftlig form kunne have stillet til ministeren? Havde han gjort det, ville han også have haft lejlighed til at forberede sig og tænke sig om, når han skulle svare på det, ministeren måske havde skrevet til ham. Og så havde vi ikke været i den situation, at forespørgeren kommer på talerstolen og siger: Jeg har ikke rigtig haft tid til at forberede tingene ordentligt.

Det er en underlig historie: man slår i en balje vand, og så forventer man, at der sker et eller andet, men ifølge tyngdekraften osv. falder vandet hurtigt til ro igen, og derfor bliver der ingen dønninger af den kop te.

En af forespørgerens partifæller belærte mig engang om, at man skulle forberede sig meget grundigt, inden man gik på talerstolen her i Folketinget, og inden man stillede forslag. Nu har jeg set, at der har været konsultationer mellem hr. Ole Henriksen og hr. Tommy Dinesen, så jeg formoder, han allerede har fået den spanking, han skulle have.

Hvad er det så, dette her drejer sig om? Ja, man spørger om, hvordan det er gået med P & T, beskæftigelsesvirkninger af rationaliseringer osv., og det får vi en udmærket redegørelse for af ministeren. Men der blev faktisk også spurgt om, hvordan de ansattes medindflydelse er kommet til udtryk. Jeg synes, jeg har været rimelig opmærksom under debatten, men det er faktisk ikke endnu trængt ind i mit hoved – det kan måske være min fejl – at de ansatte har fået de ønsker, de måtte have, rimeligt tilgodeset.

Hvad er Post- og Telegrafvæsenet for noget? Ja, det er vel en serviceorganisation, som først

[Jørgen Tved]

og fremmest skal være til gavn for samfundet, skal sørge for, at vi på forskellig vis kan kommunikere med hinanden. Der er vel ikke nogen, der har sagt – i hvert tilfælde ikke i dag – at det skal være en virksomhed, hvor man har de store overskud. Tværtom har jeg hørt forskellige ordførere give udtryk for, at man skulle være meget opmærksom på, at det ikke blev en ekstra skatteopkræver, og at man drev virksomheden, for at den skal give »klejner« i kassen, hvad enten det var til hofteoperationer eller til at købe kanoner for.

Når jeg taler med postbude, får jeg at vide, at de i hvert tilfælde ikke har fået det meget lettere med deres arbejde, og de bliver lønnet lige dårligt. Det er altså den situation, som vi kender.

Hvis jeg skal udtale mig som bruger af postvæsenet må jeg nok erkende, at det er her, man oplever forringelserne i form af, at det er vanskeligere at få posten frem til tiden osv., og på toppen af det hele kommer takstforhøjelserne.

I den forbindelse vil jeg gerne spørge hr. Ole Henriksen, om det var sådan, at han fik nej, da man kom fra »det lille Socialdemokrati« og spurgte storebror i »det store Socialdemokrati«, om han kunne tillade sig f.eks. at fremsætte et dagsordensforslag, der kunne sætte tingene lidt på plads, altså om den underdanighed, som forespørgeren har over for Socialdemokratiet, også er kommet til udtryk her. Jeg ved det ikke, men hr. Ole Henriksen får jo mulighed for at svare her.

Jeg synes også, det har været en »flad temperatur«, som den socialdemokratiske ordfører sagde om debatten. Men i øvrigt vil jeg knytte an til nogle af de ting, der har været omtalt af flere ordførere, bl.a. hr. Arne Melchior. Som sagt er jeg i denne sag meget enig med hr. Arne Melchior i, at man skal være meget opmærksom på ikke at sætte taksterne for højt. Også den socialdemokratiske ordfører understreger vigtigheden af, at man ikke bruger P & T som ekstra skatteopkræver. Jamen i så tilfælde må det vel også være rimeligt, at denne debat får en eller anden afslutning, der netop peger på det problem. Vi har hørt, at der er mere end 2 mia. kr. i overskud. Og godt nok har hr. Bilgrav-Nielsen sagt, at der skal være lidt at stå imod med til de onde tider – nu ved jeg ikke, om der kommer onde tider, men de kan vel i hvert tilfælde ikke være så onde, at man ikke kunne nøjes med at sætte lidt mindre til side –

men der lå vel egentlig også i det, at der er grænser for, hvor meget man kan kræve ind over taksterne, som jeg opfatter som en ekstra forbrugsafgift, man udsætter befolkningen for. Jeg har lyttet meget til den side af sagen.

Jeg har også lyttet meget til dem, der har sagt, at medarbejderne naturligvis må inddrages i videst muligt omfang. Vi er alle sammen interesseret i, at P & T fungerer godt, og at postbudene og de, der på gulvet skal udføre noget af arbejdet, er forholdsvis tilfredse mennesker, der synes, de gør en rimelig indsats, og måske også synes, de kunne få en ordentlig betaling for det, for det er jo lidt kummerligt, som vi aflønner nogle af de mennesker, der står længst nede på rangstigen. Hvis der er enighed om nogle af de synspunkter – og det har jeg fornemmet på debatten at der var – vil jeg gerne have, at denne debat får en rimelig afslutning. Derfor skal jeg fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget pålægger regeringen at udvikle P & T til en god og effektiv serviceorganisation til gavn for det danske samfund, pålægger det den ansvarlige minister at drage omsorg for, at P & T ikke drives som opkræver af ekstra skatter i form af for høje takster.

Tinget pålægger P & T's ledelse i videst muligt omfang at inddrage de ansatte i den samlede drift af P & T's store virksomhed.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 46).

Jeg vil anbefale, at man nu følger de ord og meldinger op, som man har givet her fra talerstolen. Man vil om et øjeblik kunne konstatere, om det var andet end store ord, altså om der lå noget bag det, man sagde om, at man skulle være opmærksom på takster osv., det vil afstemningen her om et øjeblik give et bevis på.

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Jeg vil gerne først kommentere de forskellige indlæg, der har været, efter at jeg gav min redegørelse, som jo havde til hensigt at understrege

[Kultur- og kommunikationsministeren]

den fremgang, der er sket i P & T på de mange forskellige områder, som har været under udvikling i de senere år. Jeg synes også, at hr. Ole Henriksens indlæg på mange måder var en venlig fremhævelse af, at der faktisk er sket noget, på hvilke områder der er sket noget, og hvad det er, der er i gang inden for P & T.

Jeg skal i den forbindelse i første omgang gøre nogle bemærkninger i relation til de ordførere, som har talt om forholdet til personalet og til personaleorganisationerne.

Jeg synes, det er forkert at fremstille situationen, som nogle af ordførerne har gjort, som om hele P & T's personale er en utilfreds gruppe medarbejdere, der er særdeles trykkede og utilfredse med den udvikling, der har fundet sted. Det er bestemt ikke mit indtryk. Det er jo sådan, at virksomheder, som går godt, har en tendens til også at stimulere arbejdsglæden og tilfredsheden hos deres medarbejdere. At dette også er tilfældet i P & T, er mit ganske bestemte indtryk.

Det er jo ikke sådan, at man udelukker medarbejderne fra samarbejdet – tværtimod. Jeg understregede i min redegørelse, i hvort stort omfang der sker en inddragelse af personaleorganisationerne i enkelte personalegrupper ved løsningen af de problemer, som skal løses hen ad vejen. Vi har i P & T et personale- og samarbejdssystem, som selvfølgelig bygger på de regler, der findes for de offentlige institutioner, men vi har derudover et samarbejdscirkulære, der er udvidet i forhold til standarden og tilpasset P & T's særlige forhold. Det anvendes og er blevet anvendt i hver eneste situation, hvor der har været brug for det.

Men jeg skal da også gerne indrømme, at det er en stærk udvikling, der har fundet sted – det skal jeg vende tilbage til om et øjeblik – og hvor der høvles, falder der også spåner af. Jeg skal ikke nægte, at der er faldet spåner af i den proces, som har været i gang i P & T, men når det er sket, er det også blevet erkendt, og så har man løbende taget det op og forsøgt at få det løst gennem en udbygning af samarbejdsrelationerne. Det gælder også det, hr. Helge Mortensen var inde på, nemlig spørgsmålet om inddragelse af lokale organer og myndigheder ved omlægninger ude omkring, idet man da må pålægge, hvor de nødvendige kontakter skal tages i lokalsamfundet. Det sker da også, og skulle det i et enkelt tilfælde ikke være sket, er fejlen ble-

vet redresseret, men reglen er, at sådanne kontakter skal tages og drøftelser gennemføres. Jeg kan således fastslå, at der er de nødvendige relationer, både hvad angår samarbejde internt med medarbejdergrupperne og med omverdenen.

Naturligvis kan en virksomhed som P & T ikke være interesseret i ikke at udnytte medarbejdernes ressourcer. Jeg er altså enig med dem, der har sagt, at medarbejdernes ressourcer skal mobiliseres. Hvis det ikke havde været tilfældet, havde P & T heller ikke kunnet nå det stade, som er nået på den tid, vi taler om her, nemlig fra begyndelsen af 1980'erne og frem til i dag. Hvis det var sket imod medarbejdernes interesse og uden deres medvirken, havde man ikke kunnet nå de resultater. Vi skylder medarbejderne en stor tak for, at det har kunnet lade sig gøre. Alle ordførerne har jo været enige i understregningen af, at der virkelig er sket en udvikling på dette område.

Selvfølgelig kan der ske fejl og være situationer, hvor man ikke opfylder de forpligtelser, man har, men med den reservation må det siges, at selve den udvikling, der har fundet sted, er det bedste bevis på, at der har kunnet etableres de nødvendige og vigtige samarbejdsrelationer fra punkt til punkt, fra sag til sag, fra år til år.

Derfor synes jeg også, at hr. Jørgen Tveds dagsordensforslag er overflødigt. Vi har i alle henseender efterlevet den dagsorden, som hr. Helge Mortensen var inde på, som blev vedtaget i maj 1984, og som understregede, at medarbejderorganisationer og medarbejdere skal inddrages dér, hvor reglerne siger det, og at det er minimumsbetingelser for samarbejdsrelationerne. At vedtage hr. Jørgen Tveds dagsorden ville kun være at gentage, hvad der allerede er sagt én gang før på dette punkt.

Hvad angår portoforhøjelserne, vil jeg gerne sige til hr. Ole Henriksen, at der sandelig var en grund til, at portoen steg i løbet af 1980'erne, for da skulle man jo arbejde sig ud af et underskud på næsten 1 mia. kr. i 1982, nemlig 972 mio. kr. Der var noget at betale af på, før man kunne nå frem til den situation, vi har nu, hvor der er et overskud, som – og det er jeg enig med hr. Bilgrav-Nielsen i – giver en sikkerhed. Der er selvfølgelig grænser for, hvor højt overskuddet skal være og kan blive, men man har da i høj grad brug for at have den stødpude, det overskud, som man nu er nået op på.

[Kultur- og kommunikationsministeren]

Den portoforhøjelse, der sidst fandt sted, skete efter tre års stilstand på portoområdet, og den var en tilpasning af portoen, som lå under det, den egentlig skulle være, hvis man tog hensyn til den faktiske udvikling, som har fundet sted i den periode, der er afsluttet. De omkostninger, der er påført, og som postvæsenet må leve med nu, vil også betyde, at selv med denne portoforhøjelse vil man ikke i 1988 nå et resultat som det, vi kan vise for 1987, som hr. Ole Henriksen talte om. Derfor har vi været nødt til – og det er ganske rimeligt – at tilpasse portoen. Heri ligger ikke nogen form for beskatning. Postens priser er kostægte i den forstand, at de svarer til omkostningerne.

Mens vi er ved takster, kan jeg ikke lade være at sige, for det synes jeg ikke skal gå hen uden bemærkning, at hr. Poulsgaard har ganske uret, når han siger, at telefontaksterne i dette land er højere end andre steder. De danske telefontakster er de laveste i hele Europa, i alle OECD-landene. Man ser undertiden tabeller stillet op, som gør rede for telefontaksterne i Danmark sammenlignet med andre lande. Når man laver indekser, bliver Danmark sat til 100, fordi det er de laveste takster, og derefter kommer de andre, som ligger væsentlig højere, ja, måske flere gange højere end de danske takster. Vi ligger helt i bund. Det kan vi være meget tilfredse med af mange grunde. Det er da udtryk for, at vi her har en rimelig takstfastsættelse.

Jeg vil godt – uden at jeg i øvrigt vil blande mig i den debat, der har været mellem hr. Arne Melchior og hr. Helge Mortensen – sige, at koncessionsloven på telefonområdet er interessant derved, at den lægger et loft over, hvad der kan tages ud af telefonabonnenterne ved taksterne. Det synes jeg er noget, som skal med, når man drøfter disse ting.

Hr. Ole Henriksen var inde på en ting, som ofte omtales, dette at man arbejder med systemer, hvor man opmåler postruter og andet. Dertil er at sige, at det er en ordning, som går tilbage til 1975, og som blev til efter aftale med organisationerne og er fastholdt siden. Det er ikke noget, der er kommet til i øvrigt i den moderniseringsudvikling, vi er inde i. Det går længere tilbage.

Jeg kan altså ikke være enig med dem, der taler om manglende samarbejde, manglende inddragelse af personalegrupperne, medarbejdergrupperne. Dermed er jeg også kommet med

nogle bemærkninger til nogle af de spørgsmål, hr. Helge Mortensen rejste.

Jeg skal ikke gå i detaljer med, hvad der i forslag til postlov er ment med »aftaler med tredjemand«, men skal, hvad hr. Helge Mortensen også venter, vende tilbage til det, når vi kommer til behandlingen af postloven. Men jeg vil da godt sige, når der blev spurgt om, hvordan det gik med udviklingen med postindleveringssteder hos de handlende i landsbyerne, at det går stille og roligt. Jeg har ikke præcise tal på det i dag.

Det er netop i sådan nogle tilfælde, vi har brug for en bemyndigelse til at kunne aftale med tredjemand, fordi vi må kunne pålægge dem nogle ansvarsregler, nogle forpligtelser over for den post, som afleveres til tredjemand i de tilfælde, hvor vi af andre grunde kan være interesseret i at have postindleveringssteder placeret uden for de egentlige posthuse.

Og således kunne der nævnes andre eksempler på områder, hvor det allerede finder sted i dag. Det er ikke så dramatisk, som hr. Helge Mortensen tilsyneladende venter. Jeg kan ikke love nogen dramatik omkring dette spørgsmål, når vi kommer til detaljerne. Nu har jeg afsløret lidt af, hvad det drejer sig om.

Med hensyn til flytningen fra togtransport til vejtransport, som både hr. Ole Henriksen og hr. Helge Mortensen var inde på, vil jeg sige, at det jo også er udtryk for en udvikling i retning af større fleksibilitet, større smidighed. Der er ikke tale om, at man flytter væk fra det, man kalder stambureauerne, altså de store, gennemgående posttransporter i landet. Men der kan være en række steder, hvor det er hensigtsmæssigt at flytte. Der har altid været en blanding af landevejstransport og togtransport.

Det gøres ikke vilkårligt. Det gøres for at få den bedste løsning i hvert enkelt tilfælde økonomisk og kvalitetsmæssigt med hensyn til postleverancerne, fordi der kan være tilfælde, hvor det giver større smidighed, giver bedre afleverings- og transporttidspunkter og dermed en sikrere og hurtigere transport af posten. Det er den slags overvejelser, der i hvert enkelt tilfælde foretages. I hvert enkelt tilfælde forhandles der med DSB om det og sættes pris på, hvad der tjenes, hvad der tapes, hvordan økonomien er i en sådan omlægning. Det må være et led i den rationalisering, i den effektivisering, i den omlægning i det hele taget, jeg har gjort rede for i mit indlæg.

[Kultur- og kommunikationsministeren]

Jeg skal ganske kort sige lidt om et konkret punkt, hr. Helge Mortensen drog frem, nemlig indførelsen af postens nye økonomisystem, som givetvis har givet nogle problemer, som skulle løses rundt omkring på de enkelte tjenestesteder. Det er et nyt system, som tager højde for, at der har været kritik af det hidtidige regnskabssystem. Det har også været fremført fra statsrevisorernes side. Samtidig med at man overgår til edb-behandling, skal man indøve nye regnskabsprocedurer, og det kan ikke undgås, at det giver vanskeligheder, giver problemer. Det var forudset. De var måske ikke helt forudset i det omfang, de nogle steder kom til at optræde.

Det er ikke kommet som en tyv om natten, det er ikke blevet trukket ned over de medarbejdere, som sidder med disse ting. Der har været udarbejdet og udsendt et omfattende vejledningsmateriale til postkontorerne. Der har været gennemført et omfattende uddannelsesprogram for de berørte medarbejdere, således at de var forberedt på det. For nogle har problemerne måske været større, end de havde ventet, men de er ved at være overvundet.

Derudover blev der i Generaldirektoratet etableret en slags, skal vi sige generalstab, et beredskab, som stod parat til at hjælpe de steder, hvor der opstod problemer, således at man kunne løse de indkøringsproblemer, som altid vil være til stede, når man ændrer systemer, og når man ændrer systemer helt ned i selve regnskabs- og konteringsystematikken og i alle de procedurer, som har været brugt hidtil.

Det er mit bestemte indtryk, at disse begyndervanskeligheder nu er afhjulpet, og at systemet nu er indkørt og ved at fungere, som det skal, takket være, at medarbejderne har været parat til at være med til at få tingene til at fungere. I det lange løb vil det være en fordel for medarbejderne og for systemet som helhed, at man har et bedre, et mere effektivt og sikrere økonomistyringssystem.

Dermed tror jeg, at jeg har trukket frem en række af de væsentligste problemer, der har været nævnt.

Jeg vil godt sige som sammenfatning af disse bemærkninger, at i min indledning understregede jeg, at landets borgere og landets erhvervsliv har brug for de bedst mulige postgiro- og telekommunikationstjenester. Det er et behov, vi alle sammen må bestræbe os på at opfyl-

de. Man har brug for en rimelig driftssikkerhed i brev- og pakkebesørgelsen. Det er ikke en underdrivelse, det er en understregning af, at den skal være rimelig høj, og den er høj i dag. Den er så høj, at vi kan være meget tilfreds med den, også sammenlignet med, hvad der er tilfældet i udlandet.

Det skyldes en udvikling, som også har at gøre med, at produktiviteten i postsektoren er vokset meget stærkt. Hvis 1977 er udgangspunktet og vi sætter det til 100, så var den nede på 92 i 1981, og i 1987 var man oppe på en produktivitet på 117. Igen et udtryk for, at der er sket noget, og også et udtryk for, at medarbejderne har været parat til og motiveret til at yde en indsats. Det betyder, at taksterne i de senere år har kunnet udvikle sig gunstigere for forbrugerne end priserne i almindelighed.

Med hensyn til takstfastsættelsen vil jeg gerne sige, at vi med de takster, vi har, arbejder på at få faste eller faldende realtakster for de tjenester, der ydes.

Vi har en effektiv ressourceudnyttelse, og derfor er vi, hvad takster angår, på et lavt niveau, og som jeg nævnte før, er vi, hvad teletaksterne angår, helt i bund sammenlignet med omverdenen.

Jeg tror, at det i den forbindelse – det var en ting, hr. Ole Henriksen var inde på – er rigtigt, som vi gør, at opfatte de forskellige dele af P & T som selvstændige dele, så vi kan se, hvordan de fungerer, så vi ikke arbejder på telesiden med at betale underskuddet på postsiden eller omvendt. Det var det, man gjorde tidligere. Nu er vi i en situation, hvor man kan se, hvad tingene koster, og hvor man kan se, om tingene fungerer og kan hvile i sig selv på det grundlag, der er skabt.

Der lå ligesom i hr. Ole Henriksens bemærkninger en opfattelse af, at vi godt kunne vende tilbage til det meget uheldige system, man kender i en række andre lande, hvor man mere eller mindre skjult eller mere eller mindre åbent flytter pengene fra det ene område til det andet.

Jeg tror, det er en sund udvikling, vi er kommet ind i. Den har også været med til at sikre det resultat, vi har nået.

Så skal jeg endelig endnu en gang om hr. Jørgen Tveds dagsordensforslag sige, at for mig at se er det både af hensyn til den måde, postvæsenet drives på, og den målsætning, der er, og som jeg har nævnt her, og med hensyn til den

[Kultur- og kommunikationsministeren]

måde, hvorpå samarbejdsforholdene er organiseret – jeg henviser igen til den debat, der var om moderniseringsredegørelsen i 1984, og den dagsorden, der blev vedtaget, og som jeg da fuldt ud kan tilslutte mig, og som jeg også mener, at vi har levet efter – ganske overflødigt.

(Kort bemærkning).

Hans Strunge (S):

Når jeg tager ordet i debatten, er det, fordi man har drøftet en hel del, der har med medbestemmelse at gøre. Det, der nok ikke har været drøftet så meget, er formen, hvorunder det foregår.

Jeg vil godt lige gøre opmærksom på, at der er ingen, der kan klandre P & T for, at de ikke følger samarbejdsbestemmelserne. Det findes der nogle meget præcise spilleregler for, og hvis ikke man følger dem, bliver man indstævnet for Centralrådet for Statens Samarbejdsudvalg.

Nej, det, det handler om, er noget mere generelt, som vi politikere nok skal til at debattere. Det er, at vi må komme længere end samarbejdsbestemmelserne, komme væsentlig længere, få udnyttet den kreativitet og det engagement, der ligger hos mange medarbejdere, sådan at man når væsentlig længere i samarbejdsformerne, end man er forpligtet til i forhold til det, der er beskrevet.

Der er ingen tvivl om, at det har været en hård tårn i Post- og Telegrafvæsenet at få gennemført de rationaliseringer, der har fundet sted. Der er heller ikke tvivl om, at der i Post- og Telegrafvæsenet ligesom i så mange andre statsinstitutioner og for den sags skyld også private institutioner ville kunne komme et meget større drøn på i relation til samarbejde, i relation til, at den enkelte medarbejder helt ude i felten vil opleve sin hverdag på en helt anden og anderledes god måde, hvor ansvaret jo reelt først kan komme den dag, man får det tildelt.

Derfor synes jeg ikke, at man nu skal vedtage dagsordener, som ophæver tyngdeloven eller andet naturligt, som findes her i livet. Vi politikere må påtage os at prøve i den offentlige sektor at finde nogle nye mønstre, som kan skabe endnu bedre tiltag, sådan at vi får den stærke offentlige sektor, som vi ønsker i Socialdemokratiet. Det er os, der har et ansvar i den sammenhæng, tror jeg.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg bemærkede, at ministeren som replik til det, der har været inde i debatten, gav udtryk for, at det forslag om motiveret dagsorden, som hr. Jørgen Tved på Fælles Kurs' vegne har fremsat, var overflødigt. Han begrundede denne overflødig med, at man i 1984 havde vedtaget nogle beslutninger, der i og for sig gav retningslinjerne for den videre udvikling inden for P & T. Det var ikke en direkte afstandtagen fra denne motiverede dagsorden, og jeg er selvfølgelig glad for, at man ikke kommer med en direkte afvisning. Imidlertid er det en kendsgerning, at man i det sidste regnskab havde et overskud på 2 mia. kr., og det vil sige, det er en indirekte skat, man har påført befolkningen. P & T er et serviceorgan, der ikke skal give overskud, og derfor er det helt naturligt, at man fremsætter et forslag om motiveret dagsorden, sådan som hr. Jørgen Tved har gjort det. Jeg mener, det må indgå i overvejelserne, at her har vi konkret, at der er inddrevet 2 mia. kr. i skatter, hvilket ikke var hensigten, i hvert tilfælde ikke officielt, da man fastlagde taksterne.

Jeg synes, at ministeren er lidt for smart i sine formuleringer, når han skal skjule, at yderligere skatteopkrævning skal foregå ad den vej, idet han gav udtryk for, at den reelle pris ikke skulle forhøjes. Men deri ligger der jo ikke en tanke om, at man skal nedsætte. Man bibeholder det, man har fastlagt, formentlig det, der er fastlagt med virkning fra begyndelsen af det her år, altså en stigning af posttaksterne, og det vil indbringe et endnu større overskud i kroner og øre, måske ikke i realværdi.

Ole Henriksen (SF):

Nu skal jeg ikke forlænge anden runde så meget, men der har jo været en del snak om, at forespørgslen var overflødig. Nu synes jeg nok, at debatten udvikler sig sådan, at det er rimeligt, at vi har den debat.

Jeg vil godt understrege, hvad enkelte måske ikke hørte i starten under den megen uro, da vi gik over til denne sag på dagsordenen, at forespørgerne betragter det her som en opsamling af den trafikredegørelse, vi havde i 1987. Det er anden halvdel af en redegørelsesdebat, sådan som vi opfatter det. Derfor har vi ikke tænkt os absolut at skulle lave en dagsorden.

[Ole Henriksen]

I øvrigt kan man jo – det er desværre ikke så normalt – godt have en forespørgsel, uden at der absolut skal hægtes en dagsorden i halen på den. Det synes jeg da også er rimeligt. Så kommer debatten til nogle gange at foregå i en lidt mere afslappet tone end det, f.eks. hr. Jørgen Tved lægger op til.

Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige til de sædvanlige udgydelser om, at SF – »lille socialdemokrati«, som vi bliver kaldt – nu endelig er væltet ud af hængekøjen. Jeg ved ikke, hvad der menes med det. Men jeg synes, at Fælles Kurs skulle se, om de kunne vælte sig ud af vuggen og prøve at følge lidt mere med i, hvad der sker, i stedet for at sidde og lave en sådan dagsorden som frihåndstegning uden overhovedet at have forberedt sig på debatten om P & T. Det er sådan set det, der er årsag til, at man kommer med en dagsorden, som stort set bekræfter det, som er vedtaget i 1984. Det er jo det rene pjatværk at bruge tiden på.

Jeg kan godt sige med det samme herfra, at SF vil bekræfte den dagsorden, der blev vedtaget i 1984, og vi vil ikke stemme for den frihåndstegning, der bliver kastet på bordet her i sidste øjeblik.

Ja, ikke mere til hr. Jørgen Tved om den side af sagen.

Jeg har været glad for denne debat, og jeg har også været glad for, at vi er kommet et stykke ind i debatten om, hvorledes de ansatte har været med eller ikke har været med i de beslutningsprocesser, som foregår inden for P & T. Jeg kan forstå på ministeren, at vi har forskellig opfattelse af graden af, hvordan der samarbejdes. Jeg ved godt, at der sidder hovedsamarbejdsudvalg, og at der sidder andre former for samarbejdsudvalg og grupper osv., osv., men problemet er stadig væk, at såfremt de enkelte medarbejdere føler, at det er noget, der trækkes ned over hovederne på dem, når der kommer nye ordninger, så er det et utilfredsstillende klima, der bygges op i enhver virksomhed, altså også i P & T.

Vi mener altså ikke i SF, at det er en tilfredsstillende samarbejdslinje, man har lagt an til i moderniseringsprocessen. Den har ikke været udnyttet sådan, at medarbejderne er tilfredse.

Så vidt jeg er orienteret, er portoindtægten steget med 15 pct. inden for en kortere årrække, og man kan sige, at effektiviseringen på postsidens samtidig er sat i vejret.

Ministeren snakker om realværdi, og jeg kan forstå, at det er noget nyt, man nu lægger op til, at man skal bevare realværdien af posttaksterne. Det er klart, at hvis man fastholder, at det skal man, så vil vi stort set kunne frembringe det samme overskud, det, jeg kalder skattekroner, hvert år i kraft af nettostyringen over finansloven. Man vil rent faktisk fortsætte den linje. Vi mener principielt, at det er en serviceorganisation, som skal yde den bedst mulige service inden for de nødvendige indtjeningsmuligheder, og også, at de midler, der kommer ind, skal investeres i en sund virksomhed.

Til de øvrige, som har haft ordet her under debatten, har jeg ikke mange bemærkninger. Det skulle måske lige være vedrørende spørgsmålet om telefonselskaberne. Det er jo rigtigt, at der er kommet forhøjelser, der er også kommet skat på telefontaksterne, som hr. Helge Mortensen nævnte det.

Men det, som kunne være mere interessant, er, om der i et land af Danmarks størrelse overhovedet skal være fire telefonselskaber. Det synes at være lidt rigeligt i betragtning af, at Danmark ikke har større geografisk udstrækning, end det har. Jeg så gerne et enhedstelefonvæsen her i landet. Det ville også være mere overskueligt at operere med.

Hr. Helge Sander havde nogle bemærkninger om postgiroen. Jeg forstår på ministeren, at der aldeles ikke er tale om, at vi skal lave egentlig bankvirksomhed ud af girovæsenet, men fra SF's side ønsker vi egentlig at gå den vej. Vi synes ikke, der findes nogen bedre dækning af et banksystem over for kunderne end samtlige posthuse, og at det vil være rimeligt, at posthusene bliver indrettet, så de kan blive en egentlig bankvirksomhed. Men jeg kan forstå på hr. Helge Sander, at det ikke er den vej, regeringen og de borgerlige partier vil.

Der var nogle betragtninger fra hr. Arne Melchior om, at han synes, at de her forespørgsler var unødvendige. Jeg kan betro hr. Arne Melchior, at det er min anden forespørgsel inden for de ni år, jeg har siddet i Folketinget. Det er selvfølgelig lidt kedeligt, hvis jeg optager tiden for meget for hr. Arne Melchior, men det må være andre, man skal henvende sig til vedrørende forespørgsler og deres antal og en vurdering af nødvendigheden af, at de fremmes og ikke bare stilles som spørgsmål. Det synes jeg er en god overvejelse, for jeg mener og-

[Ole Henriksen]

så, der er rigeligt med forespørgsler. Lad os prøve at se på det. Der er jo lavet om på forretningsordenen. Men et problem er det selvfølgelig, hvis ikke man kan bære alle disse forespørgsler herinde.

Hr. Arne Melchior sagde også, at medarbejderne havde det faktisk godt nok ude omkring. Det er igen den vurdering, vi hver især kan anlægge. Jeg er ked af, at en tidligere trafikminister ikke modtager fagorganisationernes blade og følger med i den debat, der er dér. Hvis hr. Arne Melchior kun følger med i P & T's officielle personaleblad, vil jeg sige, at der egentlig ikke foregår ret meget debat dér. Det gør der faktisk ikke. Det er envejskommunikation til personalet.

Det er jeg da sikker på at hr. Arne Melchior kan få rettet op ved at henvende sig til organisationerne. I øvrigt står bladene herude på hylden i læsesalen i flere eksemplarer, så de kan såmænd læses hver eneste dag, hvis man har lyst til at sætte sig ind i forholdene.

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Det er kun et par ganske korte præciseringer, som jeg synes jeg må gøre i forbindelse med hr. Ole Henriksens bemærkninger om portoen. Det er da muligt, at jeg ikke har udtalt mig klart nok. Jeg husker, at der i Dostojevskijs »Brødrene Karamasov« står: »Hvis omverdenen ikke forstår dig, så fald på knæ«. Underforstået: fejlen er din! Jeg beder om undskyldning, hvis jeg ikke har udtrykt mig klart nok.

Det, jeg sagde, var, at vi skal fastholde – det er hensigten – portoens reelle værdi, altså dens realværdi, og helst skal der være tale om faldende realværdi. Det er udviklingen, som skal fastholdes. Det betyder, at der ikke bliver tale om en vækst i portoen, selv om det i øre kan se sådan ud. Det var da heller ikke tilfældet ved den sidste portoforhøjelse. Som jeg nævnte, var den ikke så høj, som den kunne have været, hvis man tog den fulde løn- og prisudvikling i de tre år, der var tale om. Det betyder altså også, at vi ikke vil kunne regne med i 1988 at få et overskud af den størrelse, som hr. Preben Møller Hansen var inde på. Der er faktisk ikke tale om, at vi vil nå de samme højder.

Det, jeg først og fremmest vil understrege – det er sagt af hr. Helge Sander, men jeg finder anledning til at understrege det, for jeg fik ikke

gjort det i mit andet indlæg – er, at det ikke er regeringens hensigt, at postgiroen på noget tidspunkt skal udvikle sig til bankvirksomhed. Jeg vil bruge enhver lejlighed til at understrege det.

Jeg tror, at det slet ikke er så u hensigtsmæssigt, at vi har flere telefonselskaber. Det kan man måle på forskellig vis, men for mig er det vigtigt at konstatere, at vi har det industrielle Europas laveste telefontakster og noget af den højeste service. Det kunne tyde på, at der er indbygget nogle mekanikker i det system, vi har, som gør, at vi når et meget godt resultat med det.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg fik igen bestyrket min opfattelse af, at der ikke skal ske nogen sænkninger hverken i 1988 eller 1989 af taksterne, som er blevet forhøjet væsentligt i den senere periode, idet ministeren giver udtryk for, at portoen skal følge realværdien. Det er bare en smart måde at formulere det på, for realværdien følger jo inflationen, og derfor vil der ikke ske nogen sænkninger af taksterne.

SF's ordfører har jeg forstået sådan – og det kan ikke være nogen misforståelse – at meningen med denne debat mere var, at vi skulle pludre lidt med hinanden og hygge os, der var ingen grund til at få skarpe fronter. Det kan selvfølgelig være meget interessant, men det er efter min opfattelse beskæftigelsesterapi, idet vi er valgt til at varetage borgernes interesser, og sker der nogen urimeligheder, er det vores opgave at sætte tingene på plads og sørge for, at urimelighederne fjernes én gang for alle.

Om vi kan lide det eller ej, er det en kendsgerning, at man har inddrevet 2 mia. kr. i skatter over posttaksterne, som hr. Arne Melchior så rigtig påpegede. Det er ikke meningen med P & T. Det er ikke et sted, hvor man skal inddrive sideordnede skatter.

Derfor har vi set en motiveret dagsorden, som er fornuftig i bund og grund, og hvis man mener noget med det, man siger, må man selvfølgelig ikke afvise den, så bør man stemme for den. Så er der mening med det, man foretager sig; ellers er det bare et slag i luften, og det er faktisk værdiløst.

Helge Mortensen (S):

Jeg vil gerne takke for de tilkendegivelser, der ligger i ministerens svar, der dels indicerer, at det samarbejde og den medbestemmelse, der ligger i Post- og Telegrafvæsenet i henhold til moderniseringsplanerne, kan gøres bedre og skal blive gjort bedre. Jeg tror, det er meget vigtigt, fordi det er her, hele styrken både i P&T og moderniseringsprogrammet i øvrigt ligger. Det er ikke alene et spørgsmål om at opnå økonomiske resultater. Det er en holdning, at det er en modernisering i samfundet, og at det også kommer de ansatte til gode, og at det også er under de ansattes indflydelse. Det synes jeg er vigtigt.

Jeg vil gerne sige to ting til hr. Arne Melchior. For det første er jeg overbevist om, at jeg ikke undervurderer de ansattes organisationer. Jeg kiggede efter i mit manuskript, og der står: »de ansatte og deres organisationer«. Har jeg kun sagt »organisationer«, beklager jeg det. Det er min opfattelse, at moderniseringstiltagene er delt op i så mange enkelte projekter – hvad der kan være naturligt nok – at det er meget svært at overskue, hvordan de hænger sammen, og hvornår de skal hænge sammen. Der er med dette udgangspunkt brug for en større fortrolighed over for de ansatte, over for organisationerne, hvad dette fører til.

Det skulle være mit budskab, der i øvrigt knyttede an til, at der også er en brugerside, der gerne vil vide, hvor det fører hen.

Den anden bemærkning til hr. Arne Melchior er om tidsskrifterne. Jeg mener helt bestemt, at man som medlem af udvalget i hvert fald modtager fagbladet fra Dansk Postforbund, og dermed kan man i hvert fald sætte sig ind i det.

Det sidste, jeg vil beskæftige mig med her i anden omgang, er dagsordenen. Derom vil jeg sige, at vi, på lige fod med det, SF og ministeren har meddelt, ikke kan stemme for den, vi vil stemme imod den.

Det vil vi gøre, fordi vi mener, at den dagsorden er lidt mere end overflødig. Den siger i to sætninger, hvad der står et helt afsnit om i den dagsorden, Folketinget vedtog den 9. maj 1984, der ikke alene beskæftiger sig med medbestemmelse, men også beskæftiger sig med information og grundlaget for den medbestemmelse, som de ansatte i offentlige virksomheder skal have. Så synes jeg, det er lidt flot af Fælles Kurs

at komme her og sige, at det, der gik forud for den debat, det, der er nedfældet i den dagsorden, kan vi klare med to linjer på et stykke papir her. Det mener vi ikke vi kan.

Vi mener faktisk, at vi forringer indholdet både af denne debat og af beslutningen i 1984 ved at stemme for hr. Jørgen Tveds dagsorden.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg skal blot meddele med hensyn til dagsordenen, at jeg er helt enig med hr. Helge Mortensen. Jeg finder også, at den formulering, der blev vedtaget i 1984 – uden Fælles Kurs' medvirken – er betydelig mere præcis og virkningsfuld end den, der nu ligger her. Vi stemmer imod.

Jørgen Tved (FK):

Jeg må sige, det er en ynkelig afslutning, denne debat nu får. Efter at forskellige ordførere har tordnet imod, at taksterne er så høje, at de betegnede det som skatteflåning og ekstra skatteopkrævning, er man bange for at tage konsekvenserne af de mange store ord, man har brugt. Det var jeg ikke overrasket over. Jeg havde været mere overrasket, om politikerne fra Socialdemokratiet, fra Centrum-Demokraterne og fra SF havde stået ved noget af det, de havde sagt.

Det er ikke nogen ny situation, vi står i. Man vil godt gå ud til befolkningen og sige: Vi er de eneste, der kan frelse nationen. Men når det kommer til stykket, oplever man den store forbrødring, som kommer til udtryk ved, at Socialdemokratiet og De Konservative hånd i hånd med SF siger: Der er jo ikke noget at jamre over her i landet – det var et citat af hr. Lykkesoft. Eller et citat af hr. Jes Lunde: Skattestrykket er ikke for højt. Hvis det er opfattelsen, synes jeg, man skulle holde sig til den side af sagen og lade være med her på talerstolen og ude i organisationerne og i offentligheden at prøve på at give udtryk for, at man vil noget helt andet.

Hvad siger den dagsorden, man henviser til fra 1984? Der er ingen, der har forsøgt at løfte sløret for, hvad der står i den. Alle sammen har sagt, at den er mægtig god.

Er situationen ikke den, som jeg har oplevet, og som vel også alle andre har oplevet, at postvæsenet er blevet mindre effektivt, at det arbejder dårligt? Er det ikke sådan, at utilfredsheden hos de ansatte både med hensyn til arbejdsforhold og med hensyn til lønforhold er stigende?

[Jørgen Tved]

Ja, man kan jo gå ud og spørge, og så kan man måske nok klare det ved at prøve at få nogle store overskrifter i aviserne. Nu har man rejst problemet. Nu har man prøvet på at holde fanen højt, men da beslutningerne skulle tages, oplevede vi, at forsamlingen var lige nøjagtig af den kaliber, Fælles Kurs ofte har sagt.

Situationen er som sagt ikke ny, og det kan da godt være, at nogle af de ansattes organisationer vil tænke sig om en anden gang, inden de giver sig til at støtte både med stemmer og med økonomi nogle af dem, der kalder sig arbejderpartier, men som i virkeligheden optræder på en anden måde.

Hvis det er beskæftigelsesterapi, man ønsker for dette Folketing, har man altså brugt ca. 2½ time af Folketingets tid. Herregud, det var ikke så mange medlemmer, der deltog i debatten. Hvis postbudene var lige så ineffektive, som vi har oplevet Folketinget i 2½ time, vil jeg anbefale generaldirektøren at fyre disse postbude. Det vil de ikke kunne tillade sig. Her skal arbejdes for lønnen.

Man burde vel egentlig kunne forvente, at Folketinget prøvede på at leve op til noget af alt det, det siger. Nu er vi altså kommet i en situation, hvor vi igen har afsløret, at der er milevidt fra de store ord til den praktiske handling og den praktiske politik.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Kun for at der ikke skal danne sig myter, heller ikke hos tilhørerne til denne debat: Jeg har aldrig talt om skatteflåning i denne debat, for øvrigt heller ikke i nogen anden. Jeg har kun henstillet til den ansvarlige minister for kommende budgetår at visse tilbageholdenhed med hensyn til taksterne. Der er derfor ikke nogen afsløring ved hr. Jørgen Tved af noget som helst andet, end at så må det være selvfølgelig.

CD har heller ikke lovet eller sagt noget om, at vi er de eneste, der kan redde samfundet. Det har vi jo bevist at vi ikke kan ved, at hr. Jørgen Tved og hans parti er her til stede. Vi har altså ikke den prættention, at vi skulle kunne redde samfundet. Det er et godt samfund, vi har, som vi gerne vil videreudvikle.

Dermed er det sagt.

Formanden:

Hr. Helge Mortensen har ordet for en kort bemærkning. Lidt mere ro i salen!

(Kort bemærkning).

Helge Mortensen (S):

Hr. Jørgen Tved giver udtryk for, at han ikke ved, hvad der står i den dagsorden, der blev vedtaget den 9. maj 1984. Hr. Jørgen Tved kunne før og har under debatten kunnet søge den viden, hvis hr. Jørgen Tved havde ønsket det.

Jeg kom desværre på grund af tidnød til at slutte, da jeg refererede til dagsordenen. Derfor skal jeg til hr. Jørgen Tveds oplysning nu læse den op:

»Idet Folketinget opfordrer regeringen til at give de ansatte i staten mulighed for at være medbestemmende ved moderniseringsprogrammets tilrettelæggelse og udformning gennem drøftelser med de forhandlingsberettigede organisationer og i alle statens samarbejdsudvalg, hvor regeringen skal fremlægge de nødvendige oplysninger om moderniseringsprogrammets omfang og karakter, og sikre, at alle menneskelige og tekniske problemer, som moderniseringsprogrammet giver anledning til, inddrages i drøftelserne, samt at tilgodse medarbejdernes behov for tryghed... «.

Det er om det, hr. Jørgen Tved kommer med to linjer og siger, at det her er sagen. Den forslåede dagsorden er værdiløs.

Nu kender hr. Jørgen Tved i hvert fald dagsordenen fra 1984, hvis ikke hr. Jørgen Tved har gjort det før. Jeg håber så, at hr. Jørgen Tved tager konsekvensen af, at han nu kender den, og trækker sit dagsordensforslag.

Formanden:

Hr. Ole Henriksen har ordet for en kort bemærkning. Jeg tror, der er mange, der ikke hørte, at jeg bad om mere ro i salen før.

(Kort bemærkning).

Ole Henriksen (SF):

Hr. Jørgen Tveds – eller var det hr. Preben Møller Hansens – bemærkninger om, at denne forespørgsel har været tidsrøveri, synes jeg er ret malplaceret. Hvis man i Fælles Kurs havde gjort sig den ulejlighed at sætte sig ind i det emne, vi skulle debattere, ville man selvfølgelig også være stødt på hele moderniseringsdebatten fra 1984 og den dagsorden, Folketinget vedtog, og som var præcis nok.

Når man kommer ind på skatteproblemerne og taksterne, er det, fordi man under en fore-

[Ole Henriksen]

spørgselsdebat altid vil komme ud i periferien og berøre emner, som på en eller anden måde har noget med sagen at gøre, men som aldeles ikke er nævnt i forespørgslen. Hvis der havde stået i selve forespørgslen, at den også omhandlede de skatter, vi får ind via porto, så var det klart, at man med rette kunne have taget debatten op om det og lavet et dagsordensforslag om det.

Havde der også været nævnt noget under debatten om, at der skulle være fem luger åbne på et postkontor i stedet for fire luger, så er jeg sikker på, at Fælles Kurs var kommet herop og havde stillet et dagsordensforslag om, at nu skulle der være flere luger åbne på et postkontor.

Vi kan ikke blive ved med den form for tidsrøveri, som Fælles Kurs præsterer her. Vi kan jo næsten ikke holde en tale heroppefra, uden at man sidder og laver en frihåndstegning dernede og strikker en eller anden dagsorden sammen. Det synes jeg er tidsrøveri.

(Kort bemærkning).

Jørgen Tved (FK):

Til gengæld kan man måske sige, at vi dog forsøger at arbejde. Ordføreren for forslagsstillerne har stillet to forespørgsler på ni år, gjorde han opmærksom på. Jeg forstår, at hængekøjen kan være behageligere end at passe sit arbejde her i salen.

Jeg vil godt understrege over for den socialdemokratiske ordfører, at jeg er vel bekendt med den dagsorden, for modsat andre her i salen plejer jeg at læse tingene igennem, inden de kommer til behandling. Den dagsorden gik kun på samarbejdsproblemer, og jeg vil spørge den socialdemokratiske ordfører, om han over for postbudene og deres organisation og over for postarbejderne og deres organisation vil påstå, at denne dagsorden fuldt og helt er efterlevet. Hvis det var tilfældet, havde vi ikke haft nogen af de situationer, som jeg tror den socialdemokratiske ordfører og andre kender.

Derfor er det, vi skriver i vores dagsorden – som man betegner som frihåndsarbejde – lige så meget rettet mod den økonomiske side af sagen, som flere ordførere nu prøver at glide helt uden om. Det er det, der er det væsentlige i dette dagsordensforslag, men det snakker man ikke om. Det skal helst glemmes. Man siger, at man har opfyldt de andre ting.

Det korte af det lange er, at postvæsenet i de seneste år har optrådt som ekstra skatteopkræver. Det var citater af, hvad de herrer sagde, og det er det, man nu har travlt med at løbe fra, som man ikke tør stemme for.

Jeg er helt klar over, at CD og hele den borgerlige regering ikke kan redde en pind af dette samfund. Det har de bevist i de mere end fem år, de har misregeret landet. Derfor trækker jeg denne beskyldning om, at CD skulle kunne medvirke til at redde landet, tilbage. Det var en fortalelse.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Hr. Ole Henriksen fra SF gav udtryk for, at vi spilder Folketingets tid ved at stille et forslag om motiveret dagsorden. Det må siges at være en ejendommelig fortolkning af virkeligheden, idet det ikke er Fælles Kurs, der har rejst debatten, men derimod SF. Så det vil sige, at det er SF, der spilder Folketingets tid.

Det, Fælles Kurs gør, er, at vi tager stilling til det problem, der er, og stiller et forslag, der kan sikre, at man ændrer de vilkår, der eksisterer. Det er en kendsgerning, at der inddrives 2 mia. kr. i skat hos danske arbejdere. Det mener vi er fuldkommen abnormt, og vi fatter ikke, at SF også i denne sag indtager en sådan stilling.

Jeg kunne da godt tænke mig at spørge hr. Ole Henriksen, om der er en lige linje i det, vi har oplevet efter folketingsvalget den 8. september, efter at vi er kommet ind bag de tykke mure og har hørt, hvordan man fra SF's side optræder. Vi har f.eks. en hr. Jes Lunde, der på SF's vegne gjorde opmærksom på, at man ikke ville gå med til at sænke afgifterne på olie, selv om man vidste, at alle arbejdere så kunne få billigere varme. Det stred imod SF's principper. Vi har en SF-ordfører, hr. Jes Lunde, der i Danmarks Radio i lørdags meddelte, at SF ikke ville medvirke til at sænke skattetrykket for danske arbejdere.

Er der en lige linje i SF, når man ikke vil stemme for en dagsorden, der fritager befolkningen for at betale en skat på 2 mia. kr.? Det kræver et svar, og så må hr. Ole Henriksen jo svare, om SF fastholder, at man skal køre det løb, at man plyndrer befolkningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 46 af Jørgen Tved (FK) (se foran) forkastedes, idet 4 (FK) stemte for, 114 (S, KF, SF, V, RV, CD, FP og KrF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

Forslag til folketingsbeslutning om ophør af brug af asbestholdige produkter i offentligt byggeri.

(Optaget af Jørgen Tved (FK)).
(Fremsat 18/12 87).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Lad mig straks sige, at det ikke gør noget, at der ikke er nogen, der kan høre det her, for jeg skal bare sige, at der er gode grunde til, at Socialdemokraterne og SF trak forslaget tilbage.

Vi har en handlingsplan for et asbestfrit Danmark, som er vedtaget af et bredt flertal i Folketinget i 1986. Regeringen var en del af det flertal. Handlingsplanen er vores grundlag. Den arbejder vi ud fra. Det foreliggende beslutningsforslag er komplet overflødigt i den sammenhæng, og derfor afviser vi det.

Taanquist (S):

Jeg havde ellers lavet en længere ordførertale, men jeg tror, jeg vil nøjes med at erklære mig enig med arbejdsministeren. Det er så sjældent, det sker, så det er da rart at benytte lejligheden til det.

Svend Åge Petersen (KF):

Problemer i forbindelse med asbest har tidligere været drøftet her i Folketinget, og i 1986 blev der vedtaget en handlingsplan, som fastslår, at brugen af asbest skal undgås. Produktionen af asbestholdige tagplader er standset, og om mindre end 4½ måned er det forbudt at anvende disse tagplader.

Beslutningsforslaget blev fremsat med direkte adresse til et offentligt landbrugsbyggeri. Brugen af asbestholdige tagplader i dette byggeri blev faktisk standset allerede i december måned sidste år, og det er vel den egentlige grund til, at de oprindelige forslagsstillere trak forslaget tilbage, inden det nåede til førstebehandling her i salen.

Alligevel skal vi nu behandle beslutningsforslaget, men i betragtning af de førnævnte forhold, handlingsplanen og det omtalte landbrugsbyggeri, mener vi, at beslutningsforslaget er helt overflødigt, og i Det Konservative Folkeparti kan vi ikke støtte det.

Tommy Dinesen (SF):

For lidt siden kunne man høre hr. Jørgen Tved sige, at man skulle have sat sig ind i de forslag, man fremsatte. Det skulle jeg have sagt, og det har jeg selvfølgelig også sagt. Nu kan jeg se, at vi er kommet så langt, så Fælles Kurs optager Socialdemokratiets og SF's forslag. Det er også nemmere.

Ellers har jeg ikke nogen bemærkninger til forslaget, men hvis der skulle komme nogle guldkorn, vil jeg da godt lytte til dem.

Hans Jørgen Holm (V):

Jeg skal på Vestres vegne afvise forslaget med henvisning til, at problemløsningen på dette område følger den handlingsplan, Folketinget vedtog den 28. maj 1987. Produktionen af tagplader er stoppet. Anvendelsen ophører den 30. juni i år.

Forslaget er inderlig overflødigt, og med reference til den tidligere debat: Det er tidsrøveri, det her.

Kirsten Lee (RV):

Det Radikale Venstre stiller sig helt uforstående over for dette forslag. Det ser ud til, at Fælles Kurs overtager forældet vragods fra Socialdemokratiet. Dette forslag skal åbenbart give mulighed for at løse problemer, der allerede er løst.

Det Radikale Venstre afviser selvfølgelig forslaget.

Bollmann (CD):

Der er en lighed mellem dette forslag og så det dagsordensforslag, som blev fremsat under sidste punkt på dagsordenen. De er nemlig beg-